БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 158 (3896). | Чоршанба, 14 август 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ЗАРБДОР ОЙ

• БИР КОЛХОЗДА ИККИ ХИЛ АҲВОЛ • *ФРУНЗЕ НОМЛИ КОЛХОЗ ПАХТАКОРЛАРИ ҲОСИЛГА-ҲОСИЛ ҚЎШМОҚДА.*

Кўплар қатори Чиноздаги «Қизил Октябрь» колхозининг меҳнаткашлари ҳам улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Суратда: колхоз партия ташкилотининг секретари Т. Турдибоев (чапда) колхоз аъзоларига КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллигига тайёргарлик тўғрисидаги қарорини ўқиб бермоқда.

А. Мальцев фотоси.

ПАРТИЯВИЙ ИШНИНГ МУҲИМ СОҲАСИ

Коммунистик партиянинг кучи — унинг омма билан яқиндан, кенг кўламда мустаҳкам алоқада эканлигида, бутун фаолияти ва ўз тақдирини халққа хизмат қилиш ва унинг тақдири, истак ва мақсадлари билан чамбарчас боғлаганлигидадир.

Партиямиз олға сураётган барча масалалар ҳаётий ва ғоят муҳим масалалар бўлиб, халқимизнинг туб мақсадлари ва манфаатларини ифода этмоқда, улар мамлакатимиз экономикасини ривожлантириш, совет кишиларининг фаровонлигини оширишга қаратилгандир.

КПСС Марказий Комитетининг Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига тайёргарлик тўғрисида яқинда матбуотда эълон қилинган қарори Коммунистик партия улуғ Ленин кўрсатмаларини амалга ошира бориб, Совет мамлакатини янги тараққиёт сари муваффақиятли бошлаб бораётганлигини, ярим аср мобайнида совет халқи босиб ўтган тарихий йўлни кўрсатиб берувчи буюк ҳужжатдир.

Бу қарорда Владимир Ильич Лениннинг ғоялари абадий барҳаёт, қилган ишлари абадий барҳаёт эканлиги, у ўзининг бутун ҳаётини меҳнаткашлар оммасининг манфаатларига, орзу, тилак ва умидларини рўёбга чиқаришга бағишлаганлиги, Ленин раҳбарлигида, партия бошчилигида эришилган оламшумул-тарихий ғалабалар ҳар биримизда буюк фахр ва қувонч ҳисларини беҳиҳоя оширадиган даражада кўрсатиб берилган.

Дарҳақиқат, партия ва мамлакатимиз босиб ўтган йўлга бир назар ташлар эканмиз, партия манфаатлари — халқ манфаатлари, халқ манфаатлари — партия манфаатлари эканлигига яна бир марта катта ишонч ҳосил қиласиз. Коммунистик партиянинг бутун фаолияти ўз халқига хизмат қилиш ва унинг ҳақида ғамхўрлик қилишга қаратилгандир. Шунингдек, совет халқи ўз йўлбошчиси, раҳбари ва раҳнамоси Коммунистик партия ҳақида ғамхўрлик қилади, унинг қарор ва кўрсатмаларини бажонидил бажаради. Партиямиз томонидан қўйилаётган вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилаётганлиги барча коммунистлар ва совет кишиларининг КПСС Марказий Комитетига буюк ишончи, муҳаббати ва садоқатининг, унинг атрофига маҳкам жипслашганлигининг ёрқин намунасидир. Коммунистларнинг активлиги ўсганлиги, партиянинг бутун фаолиятида партиясизларнинг ғоят манфаатдорлиги шу нарсада ҳам ўз ифодасини топмоқдаки, умумпартия ва давлат ҳаётининг жуда кўп масалалари устида ўзларининг таклифларини, маслаҳатларини ва мулоҳазаларини очиқ баён этмоқдалар.

Коммунистлар ва партиясизлар ўзларининг фикрлари, орзу ва истакларини баён этар эканлар, бу фикр ва истаклар шу жиҳатдан характерлики, унда умумий ишимизнинг муваффақиятидан мамнунлик, ўз партияси, ватани ва халқи билан фахрланиш ҳислари кучли бўлиб, мамлакатимиз тараққиёти, экономикамиз ривожидан манфаатдордирлар. Шу билан бирга улар ўз таклиф ва истакларида партия, совет, хўжалик ташкилотлари иш фаолиятини янада яхшилаш, у ёки бу соҳадаги камчилик ва нуқсонларни тугатиш юзасидан қимматли фикрларни айтадилар.

Бошланғич партия ташкилотларининг бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида, район, шаҳар ва область партия конференцияларида коммунистлар партия ташкилотлари ҳисобот даврида олиб борган катта ижобий ва ташкилотчилик ишлари ҳақида мамнун бўлиб гапирдилар. Партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар соҳасидаги тажрибаларни ўртоқлашдилар.

Раҳбарликдаги ленинча услуб ва принциплар, кадрлар билан ишлаш, бошланғич ташкилотларга раҳбарлик яхшиланиб бораётганлиги область партия ташкилоти фаолиятининг ижобий томонларидир. Бу йиғилишлар ва конференцияларда коммунистлар ишимиздаги жиддий нуқсонларни, камчилик ва хатоларни ҳам рўй-рост очиб ташладилар ва большевикчасига танқид қилдилар.

Кадрлар билан ишлаш, айниқса ёш коммунистлар ва партия ходимларини тарбиялаш ва ўстириш, идеология ишлари савиясини ҳозирги талаблар даражасига кўтариш, меҳнаткашларга хизмат кўрсатишни яхшилаш, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотлари фаолиятини янада ошириш ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва партия конференциялари диққат-эътиборида бўлди. Кўпгина партия ташкилотлари танқидий фикрлар, таклиф ва мулоҳазаларни, истак ва эътирозларни ҳар тарафлама ўргандилар, умумлаштирдилар ва бу ҳақда тегишли қарор ва хулосага келиб, уларнинг бажарилиши учун амалий ишга киришдилар.

Бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларида, район, шаҳар ва область партия конференцияларида коммунистлар мажлисларнинг кўп бўлишини, қоғозбозликни танқид қилган эдилар. Область партия комитети бу масалага алоҳида эътибор берди. Натижада мажлисбозлик ва қоғозбозлик деярлик камайди.

Шунингдек, шаҳар меҳнаткашларининг дам олиши ҳақида ғамхўрлик қилиш, бунинг учун тегишли зоналар ажратиш тўғрисида истак билдирилган эди. Бу масала тегишли ташкилотлар олдига қўйилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Чорвоқ ва Чимёнда дам олиш зоналари ташкил қилиш тўғрисида махсус қарор қабул қилдилар.

Олмалиқ шаҳридаги медицина муассасаларида тез ёрдам машиналари етишмаслиги, Янгийўлдаги касалхоналарда ўринларнинг камлиги танқид қилинган эди. Партия, совет ташкилотлари коммунистларнинг ҳақли талабларини амалга оширдилар. Олмалиқдаги медицина муассасалари тез ёрдам машиналари билан тўла таъминланди, Янгийўл шаҳрида эса 200 ўринли касалхона қурилмоқда.

Партия йиғилишлари, конференциялар, пленумларда баён этилган танқидий таклиф ва мулоҳазаларни, коммунистларнинг фикрларини эътиборга олиш ва уларнинг бажарилиши учун кураш партия ташкилотларда ҳам шундай қилинаяпти, деб бўлмайди. Янгийўл шаҳар, Орджоникидзе район партия комитетлари, айрим бошланғич ташкилотлар коммунистларнинг ҳаққоний танқидларига, партия конференцияларининг қарорларига етарли эътибор бермаётирлар. Область партия конференциясида область халқ маорифи бўлими Бекобод мактабларига химия, физика, математика ўқитувчиларини кам юбораётганлиги, Янгийўл шаҳри меҳнаткашларини иссиқлик билан таъминлаш етарли эмаслиги, савдо, маданий-маиший, коммунал, уй-жой қурилиши муассасалари қишлоқ аҳолисига хизмат қилишни юқори даражага кўтармаганликлари танқид қилинган эди. Афсуски, бу партия, хўжалик ташкилотлари ана шу танқиддан тегишли хулоса чиқариб олмадилар. Бу билан улар партия Устави талабларига эътибор қилмаётганликларини, коммунистларнинг таклифларига ҳурмат билан қарамаётганликларини кўрсатиб қўйдилар.

Область партия комитети бу масалани икки марта муҳокама қилди. Район, шаҳар партия комитетлари, бошланғич ташкилотлар диққатини партиявий ишнинг бу муҳим соҳасига қаратди.

Ҳар бир йиғилиш, бюро, пленумлар олдидан партия қарорлари, коммунистларнинг таклиф ва танқидий мулоҳазалари қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида ахборот бериб бориш-ни одат шаклига киритиш лозим. Бу эса партия ташкилотларининг омма билан алоқасини мустаҳкамлайди. Район ва шаҳар партия комитетлари бошланғич ташкилотларда, совет ва хўжалик органларида партия йиғилишлари қарорлари ва коммунистларнинг таклиф ва мулоҳазалари қандай бажарилаётганини вақт-вақти билан текшириб туришлари, раҳбар ходимларнинг ҳисоботларини эшитиб туришлари мақсадга мувофиқдир.

Партия йиғилишлари қарорларининг бажарилиши ва ҳаётга татбиқ этилиши умумишимизнинг муваффақиятини таъминлайди. Кишиларда топширилган иш учун масъулият ҳиссини оширади. Ҳар бир коммунист ва раҳбар ходимнинг ўз ташкилотидаги ишлар учун ва умуман партия ичидаги ишларнинг аҳволи учун жавобгарлиги ҳиссини оширишимиз, партиянинг барча ташкилотлари ва аъзоларига нисбатан талабчан бўлишимиз, партия ва давлат интизоми, партия ички демократияси талабларини бузаётганларга, ўзининг партиявий бурчини унутиб қўяётган кишиларга партиявий йўл билан таъсир кўрсатишимиз лозим.

Партия ички демократиясини мустаҳкамлаш, унинг қарорларини бажариш ва коммунистларнинг таклиф, мулоҳаза ва фикрларига амал қилиш партияни янада мустаҳкамлайди, унинг омма билан алоқасини кенгайтиради, обрўсини тағин ҳам оширади.

ЯКДИЛЛИК

Областимизнинг шаҳар ва районларида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси билан Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиуми учрашуви ҳамда Коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг Братиславадаги Кенгаши Баёнотига бағишланган митинглар, суҳбатлар ўтказиляпти.

— Марказий Комитет Сиёсий Бюроси узоқни кўзлаб доно сиёсат олиб бораяпти, — дейди 1-«Отделстрой» тресты 44-бошқармасининг бўёқчиси Л. Нуъмонова. — Бу сиёсат социалистик лагерь ҳамдўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади, социалистик мамлакатлар халқлари ўртасидаги дўстликка рахна солишга интилаётган империалистлар ниятини пучга чиқаради.

В. И. Ленин номли электротехника заводи коллективи ҳам бу ҳужжатни зўр қизиқиш билан муҳокама қилаяпти. Коллектив фикрини завод мастери Улуғ Ватан уруши қатнашчиси А. Маъдиев шундай ифодалади:

— Қардош партияларнинг Братислава кенгашида қабул қилган Баёноти империалистик кучларнинг ҳар қандай иғвогарлик ҳаракатларига кучли зарба беради. Мен КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси фаолиятини, социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш йўлида олиб бораётган барча тадбирларини тўла маъқуллайман.

— Барча тинчликсевар халқлар Братиславада қабул қилинган Баёнотни чин юракдан маъқулламоқдалар, — дейди «Таштекстильмаш» заводи асбобсозлик цехи ишчиси В. Зиков. — Биз барча социалистик мамлакатлар иқтисодий қудратини ошириш йўлида ўз куч-ғайратимизни аямаймиз.

Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари барча совет кишилари қатори Братиславада қабул қилинган ҳужжатни тўла маъқулламоқдалар.

АДРЛАРДА ИШ ҚИЗҒИН

Кун чошгоҳдан ошган. Борган сари тепага кўтарилаётган қуёш ҳаммаёққа олов пуркайди. Жазирама иссиқдан баҳра олиб кун сайин барқ ураётган беғубор ғўзаларга қараб кўз қувнайди.

Узоқдан пайкал оралаб келаётган Яҳё ака дамба-дам энгашиб, бир текис кўсаклай бошлаган ғўзаларни кўздан кечиради. Гул ва кўсакларни бир-бир санайди. «Бир-иккитадан кўсак, беш-олтитадан гул. Демак, жон куйдириб қилган меҳнатимиз зое кетмаяпти, камида 35 центнердан ҳосил кўтарамиз» дилидан ўтказади у.

Колхоз деҳқонларининг эрта баҳордан бери қилган ишлари унинг кўз олдида намоён бўлди. Ғўзаларни шу ҳолга келтиргунча озмунча меҳнат қилиниб, озмунча тер тўкилдими! Кетма-кет ёғиб турган ёмғир чигитнинг униб чиқишини кечиктириб юборди. Баъзи майдонларда уруғ бутунлай униб чиқмади. Лекин колхозчилар ўзларини йўқотиб қўйишмади. Чигит униб чиқмаган майдонларга дарҳол қайта чигит экишни бошлаб юборишди. Қисқа муддатда 265 гектар ерга қайта чигит ташланди. Ниҳоллар меҳр билан парвариш қилинди. Ғўза қатор оралари тез-тез юмшатилиб, минерал ва маҳаллий ўғитлар билан озиқлантириб турилди. Натижада бу майдонлардаги ғўза тез ривожлантирилиб, олдингиларга етказиб олинди. Ўз вақтида кўрилган тадбир мана энди самара бермоқда. Пайкаллардаги ҳар туп ғўзада мажбуриятни қоплайдиган ҳосил нишонаси кўзга ташланмоқда...

Шулар ҳақида ўйлаб келаётган колхозининг бош агрономи Яҳё ака Мамадиёров бизни кўриб шу томонга юрди.

— Бу йил об-ҳавонинг паст келганлигига қарамай ҳар йилгидек мўл ҳосил етиштириш ниятидамиз, — дея гап бошлади Яҳё ака салом-аликдан сўнг. — Колхозимиз аъзолари биринчи навбатда ғўза қатор ораларини юмшатганда ва сув қуйганда мавжуд кўчатларни нобуд қилмай тўла сақлаб қолишга катта эътибор беришмоқда. 980 гектар майдоннинг ҳар гектаридан планда белгиланган 28 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил йиғиб олишни мўлжаллаб турибмиз. Албатта мажбуриятни қоплайдиган ҳосил тўплаймиз. Шу кунгача 3 марта парвариш қилинган ва икки марта озиқлантирилган экинимиз мўл ҳосилдан дарак бериб турибди.

Чиндан ҳам колхознинг қайси бир участкасига борманг, агроном айтган гапларининг қанчалик тўғрилигига қаноат ҳосил қиласиз. Улкан хирмон яратиш йўлида кечаю-кундуз ғўза парваришини уюшқоқлик билан олиб бораётган колхоз деҳқонлари эришилган ютуқларни ҳалол меҳнатлари билан мустаҳкамлашяпти.

Мана, колхознинг Ўринбек Алижонов бошчилик қилаётган участкаси пахтазорларини кўздан кечириб юрибмиз. Яхши парвариш қилинган ҳар туп ғўзада 6—7 тадан гул ва 10—15 тадан шона бор. Участканинг плани — 29 центнердан. Деҳқонлар ҳозирги ҳаракатларни ва кўчатларнинг ривожини ҳисобга олиб, 35 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилишган. Улар билан суҳбатлашсангиз, «Ваъда бердикми, албатта бажарамиз!» дейишади.

Ҳосил тақдири ҳал қилинаётган шу кунларда колхознинг «пўлат от» чавандозлари кам ҳосилли ғўзаларни юқори ҳосилли ғўзаларга айлантириш учун ҳар бир дақиқани ғанимат билиб, парваришни кун сайин кучайтирмоқдалар. Ўринбек Бегимонов, Рисбек Холдоров, Эркин Тойбеков, Воқас Жўлбоев ўртоқлар колхознинг ишонган механизатор йигитларидан. Ана шуларнинг иродаси, меҳнати ва қалб ҳарорати билан колхоз пахтазорлари кун сайин яшнамоқда.

Сувни — оби-ҳаёт дейишади деҳқонларимиз. Ҳар қатра сув деҳқон учун жуда азиз. Айниқса ҳарорат кўтарилган шу кунларда ердаги нам тез буғланиб, экинларнинг сувга бўлган талаби янада ортиб бормоқда. Буни яхши тушунган сувчилар ғўзани чанқатиб қўймаслик учун барча имкониятларини ишга солмоқдалар. Сўфижон Тожибоев, Исмоил Бўрибоев, Шеърхон Қарғабоевлар колхознинг уста сувчиларидан ҳисобланишади. Уларнинг кўрсатаётган ғайрати туфайли ҳар куни ўнлаб гектар ердаги ғўза қониб сув ичмоқда.

Поёнсиз адрларда юқори ҳосил етиштириш учун кураш олиб бораётган Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхоз деҳқонлари яна ҳам ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Барча майдонларда ғўзанинг ривожига қараб парвариш ва озиқлантириш ишлари олиб борилмоқда. Шунингдек, кам ҳосилли ерларнинг ҳар гектарига бир тоннадан маҳаллий ўғит солиниб, суғорилмоқда. Колхоз ерлари адрлардан иборат бўлишига қарамай, ғўзаларни машинабоп қилиб ўстиришга ҳам катта эътибор берилмоқда.

Колхоз деҳқонлари планда белгиланган 2780 тонна ўрнига 3000 тонналик «оқ олтин» хирмонини яратиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Пахтазорлардаги серҳосил ғўзалар уларнинг ўз сўзлари устидан албатта чиқишларига гувоҳлик бериб турибди.

Н. ТЎРАЕВ.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. «Правда» колхозидаги Н. Мингбоев бошлиқ бригада аъзоларининг бу йилги мақсади катта. Улар ҳар гектар ердан 38,5 центнердан ҳосил кўтариш йўлида меҳнат қилишаяпти. Ҳозир бу миришкорларнинг даласидаги ҳар туп ғўзада 7—8 тадан кўсак бор.

Е. ҚОСИМБЕКОВ.

ЯНГИЙЎЛ. Ўтган йили ўртоқ С. Муродов бошлиқ участка аъзолари «Интернационал» колхозида биринчи бўлиб планни бажаришган эди. Улар бу йил ҳам тадбиркорлик билан ишлаб, 15—20 кунда йиллик планни бажаришга аҳд қилишган.

Х. ТОШМАТОВ.

БЎКА. 1-«Пискент» совхозининг қатор бўлимларида ғўза парвариши яхши йўлга қўйилган. Шу кунларда ғўзаларни асад сувига қондириш учун миришкорлик билан ишлаётган Қ. Норбўтаев, М. Оллоёров ўртоқлар кўпчиликка ўрнак бўлишаяпти. Х. Тошматов, Қ. Пўлатов каби механизаторлар эса ғўзага тўртинчи марта ишлов беришаяпти.

А. ҚОРАЕВ,
Ж. ИСМОИЛОВ.

ОҚҚЎРҒОН. 1500 гектар пахта майдонидаги мавжланиб ўсаётган ғўзаларнинг ҳар тупида 4—5 тадан бўлиқ кўсак бор. Қолган ҳосил тугунчаларини ҳам тўқ кўсакларга айлантириш учун «Ленинобод» колхозининг ҳамма пахтакорлари шу кунларда уюшқоқлик билан меҳнат қилишаяпти.

Н. ТУФОНОВ.

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Мавжуд 204 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 24,5 ўрнига 28 центнердан ҳосил кўтариш учун меҳнат қилаётган Б. Молдабоев бошлиқ бригада аъзолари шу кунларда «Северний маяк» колхозида пешқадамлик қилишяпти. Уларнинг бутун фикри-зикри колхоз хирмонига мўлжалдагидан анча кўп «оқ олтин» дурдоналари тўкишга қаратилган.

Б. СОДИҚОВ.

КАНОП ЎРИЛМОҚДА

Совет Иттифоқида етиштирилаётган канопнинг 90 процентини берадиган Ўзбекистон пойтахт области хўжаликларининг лубкорлари ҳосилни саралаб ўришга киришдилар. Оққўрғон ва Ўрта Чирчиқ районларининг деҳқонлари ўтган йилдагидан бир ҳафта аввал биринчи бўлиб каноп ўришга киришдилар.

Лубкорлик хўжаликларига янги техника — «Чирчиксельмаш» заводи ишлаб чиқарган каноп поя шилувчи агрегатлар келтирилди. Каноп пояларга дастлабки ишлов беришда неча минглаб ана шундай машиналар хизмат қилмоқда. Мутахассисларнинг ҳисобларига кўра, янги техника 16 минг деҳқонни бошқа ишга кўчиришга ва ўрим мавсумини бир ярим баравар қисқартиришга имкон беради.

(ЎзТАГ).

ЎТ БОСГАН ДАЛАЛАР, ЧАНҚАГАН ҒЎЗАЛАР

БЎКА. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан) Ҳозир далаларни кезсангиз, август жанговар ой эканини дарҳол сезиб оласиз.

Пахтазорларда иш қизғин. Деҳқонлар илгаригидек ғўза қатор ораларида ғайрат билан ишламоқдалар. Тракторларнинг ҳайқириғи тингани йўқ. Айниқса бу масъулиятли даврда сувчиларнинг иши жуда қизиб кетган. Улар кунни тунга улаб, эгатларга обиҳаёт тарамоқдалар. Ҳамма баракали ҳосил етиштириш иштиёқида жанговар курашни давом эттирмоқда.

Калинин номли колхоз аъзолари ҳам кўплар қатори бу йил юз берган катта қийинчиликларни енгиб, мўл пахта ҳосили етиштириш учун озмунча иш қилмадилар. Мақсуд Ҳасанов, Жумабой Жарлақапов ўртоқлар бошлиқ участкалардаги ғўзалар кишининг ҳавасини келтиради. Ғўза ораларида ўт кўринмайди. Сувдан қолган пайкал йўқ.

Бироқ, Эшвой Алиқулов бошлиқ участкадаги ғўзани кўрган киши уларга баракалла демайди. Бу ердаги ўртоқлар қирқига чидашипти-ю, қирқ бирига қолганда ишни бўшаштириб юборишипти. 5 гектар ердаги ғўза ҳозир ҳам ўт ичида ётипти. 4-участкадаги ғўза ёш бўлишига қарамай, уни парвариш қилиш иши сусайиб қолган. Афтидан, бу ердаги ўртоқлар ғўзанинг кўкини кўриб, кеккайиб кетишганга ўхшайди. Колхозда энг муҳим агротехника тадбирларидан бўлган чеканка ҳам ҳанузгача тамом қилинмаган.

Райондаги Фрунзе номли колхоз энг янги хўжалик. Колхоз аъзолари бу йил ҳосилдорликни планга нисбатан 2,4 центнер оширишга аҳд қилганлар.

Ҳозир улар «Самарқанд» совхози ва «Интернационал» колхози меҳнаткашларининг чақириқларига қўшилаб, ғўза парваришини давом эттириш билан бирга пахтани машина билан териб олишга ҳам тайёрлик кўрмоқдалар. Колхоз далаларида ўт йўқ.

Асосий майдонларда ғўзанинг ҳосил олиши кўнгилдагидек. Бироқ, колхознинг Исматилла Ашуров бошлиқ участкасида 30 гектар ердаги ғўза чанқаб ётибди. Далада сувчилар етарли. Бироқ сув етарли эмас. Бу колхозга сув келадиган ариқда 41 қулоқ бор. Ажратилган сув то етиб келгунча шу қулоқлар орқали бошқа экинларга тарқалиб келаяпти. Натижада 30 гектар ердаги ғўза чанқаб ётибди.

Район сув хўжалиги бўлими бу колхозни сув билан тўла таъминламаса, серҳосил ғўзалар ҳосилини ташлаб юбориши мумкин. Район сув хўжалиги бўлимининг бошлиғига бир саволимиз бор: Ўртоқ Ямин Абдулхаев, бу колхоз ғўзалари қачон сув билан таъминланади?

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Ленинград» колхозининг лубкорлари бу йил «кўк олтин»дан баракали ҳосил етиштирдилар. Хўжаликда каноп ўрим-йиғими қизғин бошлаб юборилди. Ҳозир далаларда ЛС агрегатлари унум билан ишлатилмоқда. Суратларда: (чапда) колхознинг илғор лубкорларидан бири С. Жўраев. Ўнгги суратда: каноп ўрилаётган пайт. Звено бошлиғи Г. С. Пак ва звено бошлиғи К. Угай ўртоқлар ўрилган каноп пояларининг сифатини текширмоқдалар.

Н. Тўраев фотолари.

ҲАМ РАҲБАР, ҲАМ ТАРБИЯЧИ

Ҳар бир маҳалла, ҳар бир қишлоқ аҳлининг ўз эътиборли одами бўлади. Ёши, вазифасининг каттакичиклигидан қатъий назар, бундай кишиларни халқ эъзозлайди, ҳар бир ишда, ҳар бир соҳада унинг маслаҳатларига таянади, ҳурматини ўрнига қўяди. Коммунист Золия ака Норбоев ана шундайлардан бири.

Ана у кўчанинг ўнг бетидаги ўзига бириктирилган хонадонлардан чиқиб келаяпти. Уй эгаси Марасул ака сиёсий ташкилотчи Золия акани хушнудлик билан кузатиб қўймоқда.

— Раҳмат, — деди у икки қўлини кўксига қўйиб, — яхшилигингизни бир умр эсдан чиқармаймиз.

— Арзимайди, — деди камтарлик билан Золия ака, — омон бўлсак турмушимиз бундан ҳам яхши, бундан ҳам фаровон бўлаверади.

...Воқеа бундай бўлган эди. Марасул ака колхоздан олган даромадлари эвазига янги уй қурмоқчи бўлди. Ишни бошлаб юборди. Бироқ, ҳисоб-китобда жиндек янглишмовчиликка йўл қўйган эканми, том устини ёпишга келганда қийналиб қолди. Шифер етишмади. Бунинг устига дераза ромлари ҳам ҳали тайёр бўлмаган эди. Марасул ака кўп ўйлаб ўтирмай, бу ҳақда дарҳол сиёсий ташкилотчи Золия акага мурожаат қилди.

— Майли, иложи борича хожатингизни чиқаришга ҳаракат қилиб кўраман, — деди Золия, — кўнглингиз тўқ бўлаверсин.

Уч кун ўтгач, колхоздаги сиёсий ташкилотчилар советининг кенгаши чақирилди. Ана шунда Золия ака Марасул Бўрибеков томонидан ёрдам сўраб ёзилган аризани кўпчиликнинг муҳокамасига ҳавола қилди.

...Икки оғиз сўз ана шу совет ҳақида. Ҳар бир масала аввало сиёсий ташкилотчилар совети муҳокамасидан ўтади. Советнинг ўн бир кишидан иборат аъзолари бор. Улар орасида агрономлар, бухгалтерия ходимлари, мактаб директорлари, врачлар ва бошқа ихтисосдаги кишиларни кўришингиз мумкин.

Совет ўз ишини пухта ўйлаб тузилган план асосида олиб боради. Планнинг хомаки нусхаси сиёсий ташкилотчилар томонидан киритилган таклиф ва мулоҳазалар асосида тузиб чиқилади. Унда сиёсий ташкилотчиларга бириктилган хонадонлардаги аҳолининг сиёсий-маданий савияси, турмуш шароитлари ҳисобга олинган бўлади. Ана шу тариқа тузилган план совет аъзоларининг муҳокамасидан ўтиб, сўнгра колхоз партия ташкилоти томонидан тасдиқланади.

Биз сиёсий ташкилотчилар советининг иккинчи кварталга мўлжалланган иш планини кўриб чиқдик. Шуниси қувончлики, планда хўжалик масалалари партиявий, сиёсий, ташкилий, тарбиявий ишларга уйғунлаштирилиб юборилган. Жумладан, мактаб ўқувчиларининг фанлардан ўзлаштиришини назорат қилиш, айрим сиёсий ташкилотчиларнинг ҳисоботи, колхозчиларнинг маданий-маиший турмуш шароитлари, партия активлари учун семинарлар ташкил этиш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш ва ҳоказо масалалар сиёсий ташкилотчилар советининг фаолиятини белгилайди.

...Золия ака кенгашда Марасул аканинг турмуши, унинг колхозга қўшаётган ҳиссаси ҳақида қисқача гапириб берди. Албатта, унга ёрдам бериш зарурлигини айтиб, бунинг учун далиллар келтирди. Ҳамма унинг таклифига қўшилди. Шу ернинг ўзида колхоз правлениеси Марасул акага ёрдам кўрсатишни тезлаштириш учун тегишли одамларга топшириқ берди. Унинг шахсий участкасида кўп ўтмай қурилиш ишлари авж олиб кетди. Ҳашар ҳам уюштирилди. Уларнинг ҳаммасига Золия аканинг ўзи бош-қош бўлди.

Сиёсий ташкилотчи Золия аканинг халқ манфаати йўлида жон куйдириб, фидокорлик кўрсатиб қилаётган шу каби ишлари кўп.

Колхозчиларнинг талаби билан туғруқхона қурилди-ю, бироқ унга олиб борадиган йўл анча вақтгача ўнқир-чўнқирлигича қолиб кетди. Бу ҳол туғруқхонага қатновни анча қийинлаштирарди. Қишлоқ аҳли бу ҳақда сиёсий ташкилотчи Золия акага мурожаат қилди. Золия аканинг елиб-югуриши, қистови билан тез орада йўлга асфальт ётқизиш бошлаб юборилди ва бу иш ниҳоясига етказилди.

Сиёсий ташкилотчилар советининг навбатдаги йиғилишида меҳнат илғорларидан бирон кишининг тажрибасини оммалаштириш масаласи кўрилиши керак эди.

СИЕСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

— Кимни танласак экан, — деб маслаҳатлашишди совет аъзолари.

— Золия ака Норбоевни-да, — деган фикрни билдирди кўпчилик. — Негаки, у меҳрибон, ғамхўр сиёсий ташкилотчи бўлиши билан бирга уста сабзавоткор ҳамдир. Куни кеча колхозимизга келган қўшни Калинин районлик мусобақадошлар Золия аканинг ишига юксак баҳо беришди.

Бу гапларда муболаға йўқ эди. Золия ака сал кам 75 гектар ерда сабзавот етиштирмоқда. У янгиликка ўч коммунист. Йил бошида ерлар экишга тайёрланганида ажойиб ташаббус билан чиқди. Экин карталарини йириклаштиришимиз зарур, деб айтди. Ўзи ана шунга амал қилиб, яхлит-яхлит карталарга экин экди. Ваҳоланки, кўп жойларда бундай қилинмайди. Экин карталарини майдалаштириб юборадилар-да, суғориш, ўтни юлиш, ариқ олишга келганда қийналиб қоладилар. Негаки, тиғиз пайтда бир экинга қаралса, иккинчи экин қолиб кетади.

Золия ака даласида бўлган кишш ўн икки гектарлик яхлит картада помидорлар бирин-кетин қизариб, ҳосилини кўз-кўз қилаётганлигини кўриб, деҳқон маҳоратига тан беради. Кўчат экишда ҳосилнинг пишиб етилиш муддатлари ҳам қатъий ҳисобга олинган: бир картадаги помидор ёппасига қизара бошлаганида, иккинчи картадаги помидорлар эндигина ранг келтиради. Бу, деҳқон учун ҳам қулай, ҳам фойдали. Авваллари карталарга экилган помидорлар бир кунда, бир муддатда ёппасига қизариб, уни йиғиб-териб олиш чўзилиб кетиб, натижада нобудгарчиликка йўл қўйиларди. Золия ака ишлаб чиққан янги усул бундай камчиликка чек қўйди. Энг муҳими шуки, экин карталарининг йириклаштирилиши сабзавотчиликда ҳам механизациядан кенг фойдаланиш имкониятини берди.

Золия ака бошқараётган участкада кўчат экиш ҳам, ариқ олиш ҳам, экинни ўғитлаш, картошка ҳосилини кавлаб олиш сингари ишлар ҳам машина ёрдамида бажарилмоқда. Деҳқон иши ҳар жиҳатдан осонлашиб қолди. У экиннинг палагини тарайди-ю, ўтни бўлса юлади, холос. Қолган асосий ишларни машина бажаради.

Сиёсий ташкилотчилар советининг ўртоқ К. Бақашбоев бошлиқ тўртинчи участкада бўлиб ўтган кўчма йиғилишида Золия ака ана шулар ҳақида гапириб берди. Сўнг участка далаларини айланиб, ўзининг қимматли маслаҳатларини айтди. Эртасига эса ана шу участка аъзоларидан беш-олти кишини ўз участкаси далаларига таклиф қилиб, кўрилаётган амалий тадбирлар ва уларнинг моҳиятини тушунтириб берди.

Бақашбоев участкаси деҳқонлари Золия ака тажрибасига тан бердилар.

— Биз ҳам ишни сизнинг тажрибангиз асосида ташкил этамиз, — дейишди улар.

Коммунист Золия ака Норбоев ўз меҳнат фаолияти давомида кўпгина шогирдларни тарбиялаб етиштирмоқда. У тракторчи Мирахмад Аҳмедов, Эргаш Аҳроров сингари деҳқонларга КПСС сафига ўтиш учун кафолат ёзиб берди, Кандидатлик даврида уларнинг ишидан, турмушидан, меҳнатидан хабар олиб турди. Ёш коммунистлар синов даврини муваффақиятли ўтдилар. Ҳозир улар колхознинг пешқадам механизаторлари сифатида кўпчиликнинг ҳурматини қозонмоқдалар.

Серекбой Жаффоров ҳам Золия аканинг шогирдларидан ҳисобланади. Унга ҳам Норбоевнинг ўзи кафолат ёзиб берган. Серекбой ҳозир участка бошланғич партия ташкилотига раҳбарлик қилаётир.

...Куни кеча Орджоникидзе районидаги «Октябрь» колхозида бўлганимизда Золия ака Норбоевни идорада учратиб қолдик.

— Бизга бириктирилган хонадонлардан бирида ёшларнинг никоҳ тўйини ўтказмоқчимиз, — дейди у, — ана шу ҳақда, тўйни янгичасига қилиб ўтказиш тўғрисида маслаҳатлашмоқчи эдим.

Золия ака гапини тугатмаган эди ҳамки, партия ташкилотининг секретари Умрзоқ ака келиб қолди. Золия ака узр сўраб, партком билан биргаликда унинг хонасига кириб кетди.

Мен Умрзоқ ака кетгач, ўйланиб қолдим. Қишлоқнинг қандай ажойиб, жафокаш, меҳрибон, ғамхўр, жонкуяр кишилари бор. Улар доимо инсоннинг қадри ҳақида ўйлайдилар. Ҳамма вақт инсоннинг яхшилигига хизмат қилсам, қувончига қувонч қўшсам, деб жон куйдирадилар.

Н. РИХСИЕВ.

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БОШЛАНДИ

Мактабларда янги ўқув йилига тайёргарликнинг боришини кузатиш мақсадида областлараро текшириш ўтказиш одат тусига кириб қолди. Бу йил пойтахт области Самарқанд области маорифчилари билан ўзаро текшириш ўтказишга қарор бердилар.

Куни кеча Тошкент область маориф ходимлари мусобақадошлари ҳузурига жўнаб кетдилар. Ўзаро текшириш бригадасига область халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ А. Измайлов бошчилик қилмоқда. Улар мактабларда янги ўқув йилига тайёргарликнинг боришини кўздан кечирадилар.

Айни бир вақтда мусобақадош Самарқанд области вакиллари областимизга келди. 11 кишидан иборат бригадага Самарқанд область ўқитувчилар малакасини ошириш институтининг директори ўртоқ А. Наврўзов бошчилик қилмоқда. Улар Бекобод, Юқори Чирчиқ ва Калинин районларида бўлишди.

Ўзаро текшириш давом этмоқда.

МАМЛАКАТ ЁҒ ЗАВОДЛАРИ УЧУН

Тошкентдаги тажриба-механика заводи мамлакатнинг мой-ёғ саноати корхоналарига машина-ускуналар етказиб бера бошлади. Ўзбекистон пойтахти 8 августда қардош Арманистон озиқ-овқат саноати ходимларига машина-ускуналарнинг дастлабки туркумини жўнатди.

Корхона директори А. И. Бабицкий бундай деди:

— Шу вақтга қадар ёғ заводлари учун бундай машина-ускуналар Германия Демократик Республикасидан келтирилар эди. Завод коллективи ўтган йили сепараторлар, чигит пўстини ажратадиган машиналарнинг тажриба нусхасини биринчи марта ишлаб чиқарган эди. Саноатда синаб кўргандан кейин янги ускуна Ўзбекистоннинг ёғ заводларида ўрнатилган эди.

Бу йил корхона Ўрта Осиё ва Закавказьедаги олти пахтакор республика озиқ-овқат саноати ходимларининг буюртмаларини бажармоқда. Завод йил охиригача уларга 60 дан кўпроқ машина етказиб беради. Келгуси йилда эса, бундай машиналарни икки ярим баравар кўп етказиб беради. (ЎзТАГ).

Чорвоқ ГЭСи зарбдор комсомол қурилишларидан бири бўлиб қолди. Минглаб студентлар шу ерда учинчи — меҳнат семестрини ўтказишяпти. Суратда: Тошкент Политехника институтининг Чорвоқ ГЭСи қурилишида ишлаётган студентлардан бир группаси.

Н. Ключнев фотоси. (ЎзТАГ).

ДОҲИЙ ОБРАЗИ — ИЛҲОМ ҚАНОТИ

Талантли шоир Усмон Носир ижодиётида социалистик Ватанга, партия ва халқлар доҳийси В. И. Ленинга бўлган чуқур муҳаббат ва садоқат шеърлари алоҳида ўрин эгаллайди. Ёш қаламкаш 1928 йилда В. И. Ленин хотирасига бағишлаб «Дилимдадир мангуга бутун» шеърини ёзади. Бу шеър ўша даврдаги ёш Усмоннинг ҳис ва ҳаяжонларини, инсоният доҳийси В. И. Ленин ҳақидаги тушунчаларини тўлиқ акс эттирувчи юксак бир адабий ва бадиий ҳужжатдир. Шунинг учун биз уни бу ерда тўлиқ келтирамиз:

Январь кунларидан бири эди,
Танаффусда ўйнаб юрардик:
Мактаб ҳовлисида, кенг анҳорда,
Шовқин солиб биз муз
сурардик.
Бирдан мудир ўзи занг чалиб,
Бизга деди: «Болалар, залга!»
Зангни одатда у чалмас эди,
Ҳайрон бўлдик биз бу аҳволга.
Зал лиқ тўлди. Аввал келиб
кирган
Расм муаллими: «жим!» — деди.
Орқасидан «шинель кийган
почча»
Кириб келди. Паришон эди.
Ким билади, нега мунча хафа?
Нега ёш бор унинг кўзида?
Нега оғир фарёд уриб йиғлар
Калта-калта узуқ сўзида?
«Етимлар Горкада Ленин ўлди!
Деди: оёқ қоқди бор ёгин.
Шундан кейингина сезган
бўлдим
Эшикдаги январь совуғин.
Шундан кейингина мен англадим
Ўлим борлигини дунёда.
Шундан кейин ҳар кун уни
кўрдим
Юрагимда, ерда, ҳавода.
Шундан кейин хаёлимга келди
Ўтганларнинг тупроқ бўлгани...
Шундан кейин қасамёд этдим
Яхши ўлим билан ўлгани!
Шундан кейин менга аён бўлди
(Тарқаларкан аста у йиғин)
Ленин учун туғилиш куни бор-у,
Аммо ўлим кунин йўқлигин.
Шундан бери дилга ўт туташган,
Хаёлимда ҳамон ўша кун.
Мен Ленинни дилимга
кўмганман,
Дилимдадир мангуга бутун!

Бу шеър ғоят содда, эркин, айни ҳолда катта бадиий маҳорат билан ёзилган. Хусусан, доҳийнинг вафот этганини эшитгандан кейинги шоирнинг ўлим ва абадиёт ҳақидаги фикрлари Усмон Носирни йирик бир санъаткор сифатида кўз олдимизга келтиради. Аммо бу шеърни ёзганда у ҳали жуда ёш эди.

Усмон Носир «Ленин сағанасига» (1929) шеърида ҳам ўзининг В. И. Ленинга бўлган чуқур муҳаббатини ва унинг васиятларига содиқлигини изҳор қилади:

Эй доҳий муборак юзингни
кўрдим,
Октябрь шаҳари — қизил
Москвада.
Юзингдан ҳаётнинг кулгусин
сездим.
Кулги у — мангудир бутун
жаҳонда.
Кўтарган машъалинг ёниқдир,
ёнар,
Юксаклар... юксаклар яна
юксаклар.
Эй буюк муборак севимли сиймо
Мен Шарқдан, ўзбекдан келдим,
зиёрат
Этдим, қайтаман дилда таъсирот
Эй буюк муборак суюмли сиймо
Қоронғи кечалар фонарлар
ушлаб
Босдинг олға сен, мақсадга
бошлаб.
Йигитлар кетингдан югура
кетди.
Энг охир севинчли кунларга
етди.
Эй буюк муборак севимли сиймо
Йўлингдан қайтмайин босамиз
илгари...

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Усмоннинг мактабдошлари 1929 йилда Москва ва Ленинградга экскурсияга борадилар. Улар билан бирга Усмон ҳам бу икки улуғ шаҳарларга саёҳат қилади. Москвада Усмон дўстлари билан бирга Ленин мақбарасига киради ва у ерни зиёрат этиб, қаттиқ таъсирланади. Усмон Носир юқоридаги шеърига Ленин мақбарасини кўргандан кейинги бутун ҳис ва туйғуларини сингдириб юборади. У В. И. Ленинни Совет давлатининг асосчиси, меҳнаткаш халқнинг дўсти сифатида тасвирлайди

Усмон Носир доҳий ҳақида йирик поэтик полотнолар яратишда ҳам ўз кучини синаб кўрди. У 1936 йилда доҳийга атаб «Ленинома» достонини ёзди. Шоир Ғафур Ғулом, Шайхзодаларнинг қайд қилишича, бу асар 13 минг мисрадан ортиқ бўлган. «Литературная газета»нинг 1937 йил 20 май сонида эълон қилинган «Узбекская советская литература» сарлавҳали бош мақоласида Усмон Носирнинг В. И. Ленин ҳақида достон ёзаётгани қайд қилинган. Лекин достон нашр қилинмай йўқолиб кетган. Фақат достоннинг кириш қисмини ташкил этувчи 36 мисра 1936 йилда «Меҳрим» тўпламида эълон қилинган. Бу парча В. И. Лениннинг туғилган йилига бағишланган. Шунинг учун унда «1870 йил» деб сарлавҳа қўйилган. Шоир бу мисраларда Россиянинг оғир ва мудҳиш ўтмишини рангба-ранг бўёқларда зўр маҳорат билан тасвирлайди. Бу парчани ўқир эканмиз, ўтмишдаги тарихий давр, талон-тарож қилинган деҳқонлар, адолатсизликка қарши исён кўтарган Стенько Разин ва Емельян Пугачёвлар, уларнинг аччиқ тақдири ҳақида қайғириб ўтган Некрасов кўз олдингизга келади.

Шоир юқоридаги шеърида қуёшни Стенько Разиннинг бошига, Волга дарёсини ўтмишдаги оч ва қашшоқ рус халқининг кўз ёшига унинг остидаги тошларни бурлакларнинг аччиқ фарёдига ўхшатадики, бу китобхонни жуда ҳаяжонлантиради, унинг қалбида Россиянинг аччиқ ўтмиши ҳақида чуқур ва қайғули из қолдиради. Бу парчада В. И. Лениннинг онаси образи оддий оналар образидек тасвирланган. У оддий бир меҳрибон ва мушфиқ она. У боланинг келажакда қандай бахт келтиришини билмайди. Лекин, фарзанд кўргани учун, ғоят бахтиёр ва шоддир.

Аввал баҳор, шаббода қалин
Барглар билан ўйнашар эди.
У билмади кимни туққанин,
Аммо оналардай шод эди.
Она — асти ботмайдиган ой,
Оқ булутдай соф ва юмшоқ дил.
Умри асил шоирникидай.
Орзуси — йил, меҳнати минг йил,
О, меҳрибон ва иссиқ сиймо!
Ким билмайди оч бардошим?
Дарё-дарё тўкар ёшини
Ким билмайдики, боиси на?
Она — эркдир, бола — зўр қайғу.
Қайғусини афзал билади
Ва асабға сўз бермайди у...
Бу сафар ҳам тоғдай чидади...

Шоир Уйғун Усмон Носирнинг «Ленинома»си ҳақида сўз юритаркан, унинг кириш қисмини жуда юқори баҳолаб, «Бу ўхшатишлар жуда кучли, улар катта бир тарихни эсга туширади» деган эди. Дарҳақиқат достоннинг кириш қисмидан бошқа боблари йўқолиб кетганига қарамай, унинг дастлабки сатрлариёқ улуғ доҳийнинг ёрқин образини зўр пафос билан куйлайди. Унинг ҳаётига доир материаллар катта маҳорат билан талқин этилган.

Мана, бу асарларида шоир Усмон Носирнинг доҳий В. И. Ленинга бўлган чексиз меҳр ва муҳаббатлари яққол акс этгандир.

А. РАЖАБИЙ,
филология фанлари кандидати.

МАКТАБЛАР ТАХТ

Область ижроия комитети шу нарсани мамнуният билан маълум қиладики, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика мактаблари ва болалар муассасаларини янги ўқув йилига тайёрлаш тўғрисида»ги қарорини амалга ошира бориб, область партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ҳамда кенг жамоатчиликнинг актив ёрдами билан мактаб ва мактабгача муассасаларнинг капитал ҳамда жорий ремонтларини шу йилнинг 6 августигача тўла тамомладилар.

Областдаги мавжуд 771 та мактабнинг 223 таси капитал, 543 таси жорий ремонтдан чиқарилди. Шунингдек, 54 та мактаб ҳузуридаги интернатлар, 48 та соғломлаштириш майдончалари янги ўқув йилига шай қилиб қўйилган.

Биринчи августга қадар колхозлар кучи билан 2 та 1496 ўринли мактаб биноси фойдаланишга топширилди. Шунингдек, 4080 ўқувчига мўлжалланган 102 та қўшимча синфхоналар қурилди. Шундан 2480 ўринлик синфхона капитал ремонтдан тежаб қолинган маблағ ҳисобига қурилди.

Область жамоат ташкилотлари ўқув йили бошлангунга қадар яна 2572 ўринли 4 та мактаб биносини ва 1920 ўқувчи ўринга эга синфхоналар қурилишини тамомлашга қатъий бел боғлаганлар.

Калинин, Бекобод районлари ҳамда Бекобод шаҳри мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш борасида ташаббус ва ибрат кўрсатдилар. Улар мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари ремонтини намунали ўтказиб, 1 июлдаёқ тамомладилар.

Янги — 1968-69 ўқув йилини бекаму-кўст кутиб олишда Калинин районидаги Генерал Раҳимов номли, «Ўзбекистон 40 йиллиги», Бекобод районидаги Дзержинский номли, «Победа», Оққўрғон районидаги Свердлов номли, Янгийўл районидаги Охунбобоев номли, «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозлари ҳамда Бекобод шаҳридаги В. И. Ленин номидаги металлургия заводи, цемент комбинати, Чирчиқ шаҳридаги «Ўзбекхиммаш», «Чирчиқсельмаш» заводлари оталик ҳимматларини кўрсатишди.

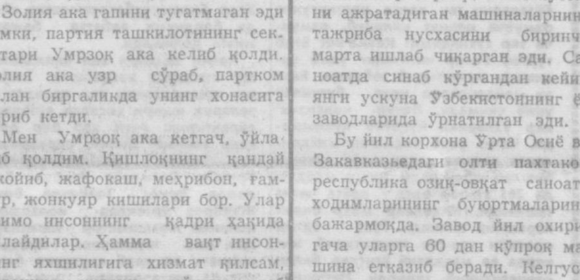

Оҳангарон қурилиш материаллари ва пластмасса буюмлари комбинатида полихлорвенилдан ишланган шланг кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. У қурилишларда, қишлоқ хўжалигида айниқса кўп асқотади. Суратда: комбинатнинг илғор ишчиларидан Ҳалима Эргашева.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

КОММУНИСТИК ҲАРАКАТ

Ҳозирги вақтда жаҳон миқёсида бир-бирига қарама-қарши бўлган икки система — капиталистик ҳамда социалистик система мавжуд бўлиб, улар ўртасида кескин кураш бораётир. Бундай вазиятда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини янада жипслаштириш ҳамда мустаҳкамлаш масаласи алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Социализм кучлари эндиликда жаҳон тараққиётининг ривожланишига асосий ва ҳал қилувчи таъсир кўрсатаётир. Қардош социалистик мамлакатларнинг куч-қудрати шу даражада юксалдики, империалистик доираларнинг бу факт билан ҳисоблашмасликлари сира мумкин бўлмай қолди.

Тарихий тараққиёт жараёнида жаҳон социализм системаси — социализм ва коммунизм йўлидан бораётган, манфаат ва мақсадларининг умумийлиги билан, халқаро социалистик бирдамликнинг мустаҳкам иплари билан бирлашган озод, суверен халқларнинг социал, иқтисодий ва сиёсий дўстлиги таркиб топди. Бу дўстликни тобора мустаҳкамлаш капитализмга ва империализмга қарши муваффақиятли равишда кураш олиб боришнинг ишончли гаровидир.

Социалистик давлатларнинг ҳаммаси ҳам жаҳон социализм системасини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш ишига ўз муносиб ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар. Совет Иттифоқи эса бу соҳада етакчи роль ўйнаётир. Социалистик давлатларнинг марксчи-ленинчи партиялари ҳамда халқлари шунга асосланадиларки, бутун жаҳон социализм системасининг муваффақиятлари ҳар бир социалистик мамлакатнинг ҳиссаси ва куч-ғайратига боғлиқдир. Жаҳон социализм системасининг, шунингдек халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлигини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида мустаҳкамлаш — шу системага кирувчи барча давлатларнинг ҳамда шу ҳаракатда иштирок этаётган жамики тараққийпарвар ва революцион кучларнинг шарафли ва муқаддас бурчидир.

Коммунистик партиялар ҳозирги даврда жаҳон революцион ҳаракатининг авангарди, энг нуфузли ва қудратли кучи бўлиб қолдилар. Улар марксизм-ленинизм таълимотини ривожлантира бориб ва бу таълимотга ижодий тарзда ёндошиб, социалистик ва коммунистик қурилишда катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Жаҳоннинг 90 га яқин мамлакатида коммунистик ва ишчи партияларининг мавжудлиги, улар ўз сафларига 50 миллиондан ортиқ курашчини бирлаштирганлиги, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун кураш байроғи остига янгидан-янги давлатлар ва халқларнинг келиб қўшилаётганлиги коммунистлар танлаган йўлнинг тўғрилигидан, тарихий тараққиёт инсониятни пировард натижада социализм ва коммунизм ғалабасига олиб келишидан далолат беради. Бизнинг давримизда коммунистик ва ишчи партияларининг роли, обрў-эътибори шу қадар ортиб кетдики, жаҳон халқлари эндиликда ўз тақдирларини, ҳамма яхши ниятлари ва орзу-умидларини ана шу партияларнинг фаолиятига боғламоқдалар, уларга таяниб иш кўрмоқдалар.

Тарих коммунистлар зиммасига ғоят шарафли ва улуғвор вазифани — кишилик жамияти тараққиёти билан боғлиқ бўлган ҳаётий муҳим масалаларни ҳал этиш вазифасини юклаган. Бу масъулиятли, тарихий вазифани бажариш учун марксизм-ленинизмнинг ҳаётбахш таълимотига чексиз содиқ бўлиш, муайян тарихий шароитга қараб бу таълимотни ижодий татбиқ этиш ва ривожлантириш, уни янада бойитиш коммунистлардан, ҳар бир коммунистик ва ишчи партиясидан талаб қилинади. Шундагина улар империализмнинг позицияларига бирин-кетин зарба бериб, уни ҳолдан тойдирадилар, кучсизлантирадилар ва социализм, коммунизм қурилиши йўлида янги зафарларга эришавередилар.

Социализм ва коммунизм учун биргаликда кураш олиб бораётган халқларнинг бунёдкорлик ишлари мураккаб халқаро вазиятда ривожланиб боряпти. Бир томондан, тинчлик, демократия ва социализм кучлари билан, иккинчи томондан, реакция ва империализм кучлари ўртасидаги кескин кураш давом этмоқда. Ҳар қандай синфий кураш каби бу кураш ҳам ишчилар синфидан, барча коммунистлардан ғоят зўр ҳушёрлик ва уюшқоқликни, бирлик ва жипсликни, империалистик реакцияни жиловлаб қўйиш учун бамаслаҳат актив ҳаракат қилишни талаб этади.

Совет Иттифоқининг сиёсий йўли коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг 1957 ва 1960 йилларда Москвада бўлиб ўтган кенгашида коллектив равишда ишлаб чиқилган Баёнот ва Декларация позицияларига тўла асосланади. Бизнинг партиямиз ва ҳукуматимиз Москва кенгаши ҳужжатларига ҳамда КПСС XXIII съезди қарорларига асосланиб, ижтимоий системалари турлича бўлган давлатлар билан тинч-тотув бўлиб яшаш принципига оғишмай ва қатъий амал қилмоқдалар. Совет Иттифоқи тўла тенгҳуқуқлилик, қардошларча ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам асосида социалистик мамлакатларнинг бирлигини тобора мустаҳкамлаш йўлини тутмоқда, жаҳон социализм системасининг куч-қудратини тағин ҳам мустаҳкамлашга улкан ҳисса қўшаётир. Шунингдек, у жаҳондаги барча тараққийпарвар кучлар билан биргаликда бутун дунёда тинчлик ва осойишталикни таъминлаш учун катта куч-ғайрат сарфлаяпти, империализм ва мустамлакачилик зулмига қарши, ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги учун мардона курашаётган халқларни қизғин қўллаб-қувватламоқда ва уларга зарур ёрдам кўрсатмоқда.

«Турмуш шуни талаб қилмоқдаки, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев шу йил июль ойида Москвада совет-венгер дўстлигига бағишлаб ўтказилган митингда сўзлаган нутқида, — барча тинчлик тарафдорларининг, демократия, миллий мустақиллик, социал тараққиёт тарафдорларининг қудратли, жипслашган антиимпериалистик фронти жаҳон империализмининг бирлашган фронтига қарама-қарши туриши керак. Жаҳон социализм системаси, халқаро коммунистик ҳаракат шундай жипсликнинг ядросидир. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг жипслиги ва биргалашиб ҳаракат қилиши ҳозирги шароитда жуда муҳим аҳамият касб этмоқда».

Шунинг учун ҳам Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ана шу бирлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлида сабот-матонат билан кураш олиб бормоқдалар. Социализм системасини мустаҳкамлашда шу системага кирувчи мамлакатларнинг юксак доирадаги учрашувларини ўтказиб туриш ғоят муҳим роль ўйнайди. Бу хил учрашувлар кейинги вақтларда тез-тез ўтказиб турилибди ва у жуда яхши самара бермоқда. Қардош партиялар ва давлатлар раҳбарларининг ўзаро учрашувлари ҳамда дўстона суҳбатлари, давлат арбоблари ўртасида ҳар қан-

КАТТА ХИРМОН ТАРАДДУДИ

Ўрта Чирчиқ район пахтакорлари бу йил ҳам ҳосилдорликни илгариги йиллардагига нисбатан бирмунча ошириш тўғрисидаги аҳдларида турибдилар.

Улар беш йилликнинг учинчи йилида планда белгиланганига нисбатан 10 минг тонна кўп ҳосил етиштириб, мамлакатга 64 минг 240 тонна «оқ олтин» армуғон этишга, пахта ҳосилдорлигини район бўйича бултургидан бир ярим центнерга ошириб, 28 центнерга етказишга, «зангори кема»лар билан ҳосилнинг камида 75 процентини териб олишга қатъий қарор қилдилар.

Куни-кеча район пахтакорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Бунда хўжаликларнинг раҳбарлари, район ташкилотларининг мутахассислари, комплекс механизациялашган звеноларнинг бошлиқлари, механик-ҳайдовчилар август ойининг қолган кунларида ғўза парваришини қандай давом эттириш, машина теримига тараддуд кўриш тўғрисида атрофлича маслаҳатлашиб олишди.

Деҳқон чинакамига меҳнат қилса, ҳар қандай қийинчиликларни ҳам енгиб чиқади, — деди Охунбобоев номли колхоз раиси **М. Рўзиматов**, — мана, бу йил ҳам шундай бўлаяпти. Районимиз пахтакорлари жон куйдириб ишлаётганликлари туфайли бугунги кунга келиб табиат қийинчиликларининг оқибати асосан тугалланди. Лекин ҳали қиладиган ишларимиз кўп.

Фурсат ниҳоятда ғанимат. Шундай экан, ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиб қолишимиз, баъзи карталардаги ёш ғўзаларни парваришнинг зўри билан олди ғўзалар қаторига етказиб олишимиз зарур. Бизнинг колхозимизда ҳозир баъзибир пайкаллардаги ёш ғўзалар алоҳида парвариш қилинаяпти. Барча майдонлардаги ғўзани шамоллатишга, гўнг-тупроқ сочиб, сувга қондиришга жиддий эътибор бераяпмиз. Бунинг натижасида ғўзаларимиз кун сайин авж олиб ўсяпти.

Бу йилги шароитнинг нозик томони яна шундаки, ғўза парвариши ҳар йилгига нисбатан бир оз чўзилиши натижасида терим муддати қисқаради. Пахтани ёғин-сочинга қолдирмай йиғиштириб олиш бирдан-бир бурчимиздир. Шундай экан, бу йил қўлимиздаги техникани ниҳоятда усталик билан ишлатишимиз зарур. Колхозимиздаги 35 та пахта териш машинасининг ҳаммаси ремонтдан чиқариб, мавсумга тахт қилиб қўйилди.

Терешкова номли колхознинг илғор механизатор-звено бошлиғи **Ҳ. Саидғозиев** йиғилганларга ўз тажрибасини сўзлаб берди. Бу звенода ғўзанинг ривожланишидаги қолоқлик аллақачон тугалланган. Ҳозир пайкалларда бултургидан ҳам кўп ҳосил тўпланмоқда. Звено бошлиғи кенгаш қатнашчиларига илгариги мажбуриятни қайта кўриб чиқишгани, гектар бошига 35 центнер ўрнига камида 37 центнердан хирмон кўтаришга қарор қилишганини айтди.

Кенгашда «Ленин йўли» колхозининг механизатор-звено бошлиғи **О. Акипов** муҳим бир масалани кўтариб чиқди:

— Давлатга юқори сортли пахта етказиб бериш ҳаммамизнинг бурчимиздир, — деди у. — Бунга эришиш эса теримда ишни қандай ташкил қилишга боғлиқ. Ҳаммамизга маълумки, машина биринчи бор териб ўтганда ҳар гектар ерга анча-мунча пахта тўкилиб қолади. Кейин шу пахта то учинчи машина терими тугаб, подборга тушилгунига қадар ерда тупроққа қоришиб, ғилдирак остида эзилиб ётаверади. Натижада дастлаб ерга тўкилиб қолган аъло сифатли пахтани анча вақтдан кейин териб, тўртинчи сортга топширамиз. Ахир бу аҳволга ачинмай бўладими?!

Бизнинг звеномиз аъзолари ўзаро маслаҳатлашиб, бу йил ана шундай аянчли аҳволга батамом барҳам беришга қатъий қарор қилишди. Хўш, бунинг учун нима қилмоқчимиз? Биринчи навбатда бор ишчи кучларидан унумли фойдаланиш чорасини кўрамиз. Ҳар йили, айтайлик, колхозда мингта теримчи бўладиган бўлса, уларнинг ҳаммаси то учинчи машина терими тугагунига қадар агрегатлар ишлай олмайдиган бурчак-бурчак карталарда пахта териб юради.

Бу йилги мавсумда машина теримини қатъий график асосида ташкил этамиз. Бир пайкалда машиналар ишлаб бўлгач, дарҳол уларнинг орқасидан подборчиларни ишга туширамиз. Улар тўкилиб қолган биринчи сортли пахтани битта қўймай териб олишади. Подборчилар то бу пайкални қўлдан чиқаргунларича машиналар қўшни картада ишлайди. Кейин теримчилар ўша картага ўтказилади. Шундай қилиб, машина терими ва подборни конвейер усулида ташкил этамиз. Бутун йиғим-терим мавсумида қўл меҳнатига аккорд усулида ҳақ тўлаш усулини худди ғўза парвариши давридагидек давом эттирамиз.

Звеномиз меҳнаткашлари ўзларининг илгариги мажбуриятларини қайта кўриб чиқиб, ҳосилдорликни 32 центнер ўрнига 35 центнерга еказишга сўз бердилар.

Кенгаш қатнашчилари Обид Акипов айтиб берган тадбирни қизғин маъқулладилар ва бунга амал қилажакларини билдирдилар.

Шундан кейин районнинг илғор механизатор-звено бошлиқлари — Киров номли ўқув хўжалигидан **Д. Зокиров**, Свердлов номли колхоздан **М. Турсунов**, Куйбишев номли колхоздан **Э. Одилов**, Калинин номли колхоздан **О. Акбаров**, Ленин номли колхоздан **К. Ли** ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар олганликлари, ҳосилдорликни 33—35 центнерга етказиш учун ғўзани омилкорлик билан парвариш қилаётганликлари тўғрисида гапирдилар. Илғор механик-ҳайдовчилардан **Х. Бойтўраева, Х. Сайдаҳмедова, М. Тошматова, Ш. Жуманов** сингари ўртоқлар бу йилги мавсумда 100—130 тоннадан пахта терамиз, деб кенгаш қатнашчиларини ишонтирдилар. Киров номли ўқув хўжалигининг директори **Ф. Муталов** деҳқонлар бу йил пахта етиштиришни 9600 тоннага етказиш мақсадида қандай ишлар қилаётганликлари тўғрисида батафсил гапириб берди.

Мусобақадош Янгийўл районидан келган шу райондаги «Ленинизм» колхозининг раиси **Ю. Толипов** янгийўлликларнинг мўл ҳосил етиштириш соҳасидаги тажрибаларини, шу кеча-кундузда кўраётган тадбирлари ҳақида сўзлаб берди ва ўртачирчиқликларга катта муваффақиятлар тилади.

Кенгашда область партия комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдураззоқов** нутқ сўзлади.

Ш. ШОРАҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

САЛОМАТЛИК—ФАРОВОНЛИК

Киши саломатлигидан улуғроқ нарса йўқ жаҳонда. Партия ва ҳукуматимиз бу соҳага катта эътибор бериб, совет медицинасини ривожлантиришга тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда. Шу йил июнь ойида СССР Олий Совети Сессиясининг қабул қилган қарори фикримизнинг яна бир ёрқин далили бўла олади.

Яқинда меҳнаткашлар депутатлари Чирчиқ шаҳар Совети сессияси ана шу қарор асосида «Медицина хизматининг ҳозирги аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари» масаласини муҳокама қилди. Шу ҳақда доклад қилган шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ **М. Толипов** Чирчиқ шифокорлари қўлга киритаётган ютуқлар ҳақида, уларнинг беморларни даволаш соҳасида жон куйдириб, хизмат қилаётганликлари ҳақида гапирди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети медицина хизматини бундан буён янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилганларидан бери орадан саккиз йилча вақт ўтди. Мана шу давр ичида шаҳарда бирмунча ишлар қилинди. Ҳозирги кунда 62 та медицина ташкилоти ишлаб турибди. Касалхоналардаги койкалар сони 350 тага кўпайтирилиб, 1220 тага етказилди. Медицина хизмати учун сарфланадиган маблағ 1 миллион сўмга оширилди.

Ўтган етти йил ичида стомотологик поликлиника, туғруқхона комплекси, онкологик диспансер, шаҳар физкультура диспансери, болалар поликлиникаси, тўртта амбулатория «Чорвоқ ГЭСстрой»даги медицина санитария қисми ишга туширилди.

Яқинда Чирчиқда чет эллик меҳмонлар ҳам бўлишиб, бу ерда меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатиш яхши йўлга қўйилганлигидан мамнун бўлиб гапирдилар.

Шаҳарда санитария-гигиена ишлари кўнгилдагидек олиб борилаётганлиги сабабли саноат корхоналарида, ташкилотларда, мактаблар ва болалар боғчаларида озодаликни кўриб киши хурсанд бўлади.

Ўртоқ М. Толипов ўз сўзининг охирида шаҳар аҳолисига медицина хизматини бундан буён янада яхшилаш учун шаҳар Совети депутатларининг яқиндан ёрдам беришларини сўради.

Музокараларда шаҳар касалхонасининг бош врачи **М. Қамбаров**, тикувчилик фабрикаси ишчилар комитетининг раиси **Р. Костина**, Чорвоқ поселка Советининг раиси **Т. Фезулова**, химия комбинатининг бош инженери **Г. Палецки**, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг секретари **К. Савченко**, Тошкент область соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири **Б. Тошбеков** ўртоқлар сўзга чиқишиб, қимматли фикрларни ўртага ташладилар. Сессия кўрилган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.
Чирчиқ шаҳри.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

2300 кишидан ортиқ гитлерчилар Ғарбий Германиянинг сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий лавозимларида ишламоқда. Бу маълумот «Жигарранг китоб»нинг учинчи кенгайтирилган ва қайта ишланган нашрида баён қилинган. Бу китоб ГДР марказида ўтказилган матбуот-конференцияда тарқатилди. Суратда: китоб тарқатилаётган вақтни кўриб турибсиз.

АДН—ТАСС фотоси.

МУСТАҚИЛЛИКДА 21 ЙИЛ

1947 йил 14 августда улуғ ҳинд халқи инглиз мустамлакачиларига қарши озодлик кураши натижасида ўз мамлакатининг миллий мустақиллигини қўлга киритди.

Жуда қадимий ва бой тарихга эга бўлган мамлакат халқи асрлар давомида мустамлакачилар зулми остида эзилиб келди.

XV асрнинг охирида европалик босқинчилар Ҳиндистонга суқилиб кира бошладилар. Аввал португаллар Ҳиндистоннинг ғарбий қирғоғига жойлашиб олдилар. XVII асрга келганда галландлар, инглизлар ва французлар тажовуз қилдилар. Европа давлатлари ўртасида Ҳиндистонга ҳукмрон бўлиш учун ўзаро кураш қизиб кетди. XIX асрнинг ўрталарида инглизлар бутун Ҳиндистонни босиб олдилар.

Инглиз мустамлакачилари аҳолини талаш, ҳаддан ташқари эксплуатация қилиш йўли билан Ҳиндистоннинг жуда кўп бойликларини ўзлаштирдилар. Натижада Англияда капитализм тез суръатлар билан ривожланди. Бироқ, Ҳиндистоннинг ишлаб чиқарувчи кучлари деярлик издан чиқиб, мамлакатнинг иқтисодий ва маданий тараққиёти ғоят даражада сустлашиб кетди.

Эркcевар ҳинд халқи қулликда кун кечиришни истамади. У икки аср давомида босқинчиларга қарши курашиб келди. Ниҳоят бу курашда ҳинд халқи ғолиб чиқди.

Янги миллий ҳукумат олдида мустамлакачилик оқибатларини тугатиш, экономикани тиклаш, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, маданиятни юксалтириш ва халқнинг турмуш даражасини яхшилашдек мушкул вазифалар турарди. Ҳукумат бу вазифани бажаришга киришар экан, оғир саноатни барпо этишга, хўжаликни планли равишда ривожлантиришга алоҳида эътибор берди.

Хўжаликни планли равишда юритиш натижасида миллий индустрия асосларини барпо қилиш ва мустаҳкамлаш имкони вужудга келди. Кейинги 15 йил ичида мамлакатда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш қарийб уч баравар кўпайди. Машинасозлик, металлургия ва химия саноати тез суръатлар билан ривожланаяпти. Шу давр ичида қуйма пўлат эритиш олти баравардан кўпроқ, алюминий — 17, цемент—5, химиявий ўғитлар — 30 баравардан кўпроқ ошди.

Ҳиндистон подшипник ва моторлар, қозон ва оғир турбиналар, генераторлар ва транспорт ускуналари (паровозлар, автомобиллар, самолётлар), кон ва металлургия саноати учун ускуналар ишлаб чиқармоқда.

Мамлакат экономикасида асосий ўрин эгаллайдиган қишлоқ хўжалиги олдида жиддий ва мураккаб проблемалар турибди. Зотан қишлоқ хўжалиги мамлакат миллий даромадининг қарийб 40 процентини ташкил қилади. Аҳолининг тўртдан уч қисмини деҳқонлар ташкил қилсада, аммо уларнинг кўпчилиги ўз ерига эга эмас.

Мустақиллик йилларида ҳинд деҳқонининг турмуш даражасини кўтариш учун кўпгина ишлар қилинганига қарамай, бу соҳада ҳали жиддий камчиликлар бор. Ҳозирги кунда Ҳиндистон ҳукумати қишлоқ хўжалигидаги камчиликларни бартараф қилиш, аграр масалани тезроқ ҳал этиш ва қишлоқда ижтимоий структурани ўзгартириш йўлларини қидирмоқда.

Ҳиндистон фан ва маданиятни ривожлантириш, соғлиқни сақлаш ишларини яхшилаш, миллий техника ва илмий кадрлар тайёрлаш соҳасида ҳам катта муваффақиятларни қўлга киритаётир. Мустақиллик йилларида 50 та янги университет очилди. Мамлакат ўқув юртларида 1966 йили таълим олган ўқувчилар сони 68 миллион кишини ташкил қилди. Аҳолининг қарийб 30 проценти саводли бўлди.

Ҳиндистоннинг мустамлакачилик зулми қолдиқларидан қутилиш ҳамда халқ турмуш даражасини яхшилаш йўлидаги кураши Совет Иттифоқи халқларини чиндан ҳам қувонтиради. Совет-Ҳиндистон ҳамкорлиги бу соҳада жуда катта самаралар бермоқда. СССР ёрдами билан Ҳиндистоннинг миллий саноати негизлари — металлургия ва нефть, машинасозлик ва приборсозлик саноати вужудга келтирилди.

СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстона муносабатлар кундан-кунга ривожланиб бормоқда. Совет ҳукуматининг бошлиғи А. Н. Косигиннинг Ҳиндистонда бўлиши ва шу йил июль ойида Ҳиндистон президенти Зокир Ҳусайннинг СССРда меҳмон бўлиб туриши ҳар икки давлат ўртасидаги беғараз дўстликнинг яққол далили бўлди.

Т. ФАЙЗИЕВ.

ЭКСПО-70 УСТИДА СОВЕТ БАЙРОҒИ ҚУТАРИЛДИ

ОСАКА, 12 август. (ТАСС). Осака шаҳри яқинида 1970 йилда ташкил этиладиган жаҳон виставкасидаги совет павильони қурилиш майдончасининг территориясида бугун СССР павильонини қуришни бошлаб юборишга бағишланган маросим бўлди. Совет Иттифоқи ва Япония миллий гимнларининг садоси остида жаҳон виставкасининг байроғи билан бир қаторда СССР ва Япония давлат байроқлари ҳам кўтарилди.

Совет павильонини қуришга киришиш муносабати билан Япония ташқи савдо ва саноат министри Э. Сиинадан табрикнома олинди.

УНИВЕРСИТЕТГА ҲУЖУМ ҚИЛИНДИ

МОНТЕВИДЕО. (ТАСС). Уругвай полицияси конституцияга мувофиқ ички автономиядан фойдаланаётган Уругвай миллий университетига ҳужум қилди. Полициячилар эшикларни синдириб, университет биносига бостириб кирдилар ва ҳамма факультетларни эгалладилар. Ўн икки киши қамоққа олиниб, улар полиция бошқармасида сўроқ қилинди.

Полиция ўз ҳатти-ҳаракатини «қўпорувчилик адабиётини» қидирдик, деб изоҳламоқда.

Уругвай стдуентлари полициянинг ана шундай репрессив ҳаракатларига қарши қатъий норозилик билдирди. Студентлар бир қанча намойишлар ўтказдилар. Бу намойишларда айбдорларнинг жазоланишларини талаб қилдилар.

АНГЛИЯДА ТАБИИЙ ОФАТ

ЛОНДОН. (ТАСС). Кеча Англиянинг жанубида жала қуйди. Мамлакатнинг ғарби-шимолида эса, қурғоқчилик давом этмоқда. Баъзи районларда бир неча ҳафтадан буён сув нормалаб берилмоқда.

Кеча Лондондаги Хитроу аэродромида қаттиқ ёмғир ёққанлиги сабабли тоннель ёпиб қўйилди. Бунинг натижасида аэродромга келаётган автомашиналар тўпланиб, тиқилиб қолди. Самолётларнинг учиб кетиши қарийб бир соат кечиктирилди.

Кембридж Нортгемптон ва Хантингдон графликларида момақалдироқ туфайли бир қанча қишлоқларда сув тошқини рўй берди. Бу қишлоқлар июль ойида юз берган тошқиндан эндигина ўзларини ўнглаб олган эди.

Июлда бўлган селдан донли экинлар ҳосили зарар кўрди. «Дейли экспресс» газетасининг маълумотларига кўра, 15 миллион фунт стерлингдан кўпроқ зарар кўрилган. Қишлоқ хўжалик министрлиги номида 700 минг тонна буғдой ва арпа нобуд бўлди, деб хабар берди. Шарқи-жанубий графликларида мева, картошка ҳосили ва бошқа сабзавотлар зарар кўрган.

ПОКИСТОН ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

Бундан 21 йил муқаддам — 1947 йил 14 августда Покистон халқи ҳинд халқи билан биргаликда мустамлака асоратидан қутилиб, сиёсий мустақилликка эришди ва мустақил тараққиёт йўлига чиқиб олди.

Икки юз йилдан ортиқ давом этган мустамлакачилик оқибатида, ярим оролнинг икки қисмга бўлиб юборилиши натижасида Покистон катта иқтисодий қийинчиликларга дуч келди. Бундан ташқари, Англия ва Америка империалистларининг Шарқдаги плацдармига айланиб қолганлиги сабабли катта ҳарбий харажатлар сарфлашга тўғри келди. Бу эса, мамлакат экономикасини ривожлантиришда катта тўсиқ эди.

Мамлакат экономикасида қишлоқ хўжалиги асосий ўрин эгаллайди. Аҳолининг 80 проценти деҳқончилик билан шуғулланади. Қишлоқ хўжалигида асосан шоли, буғдой, жут ва пахта экилади. Покистон жут ишлаб чиқаришда капиталистик давлатлар орасида биринчи, пахта етиштиришда эса олтинчи ўринни эгаллайди.

Покистон саноати жуда кучсиз бўлиб, кўпроқ енгил саноат ривожланган. Ип-газлама, жут буюмлари, озиқ-овқат, кўнчилик каби енгил саноат тармоқлари асосан Карачи, Лоҳур, Мултон каби йирик шаҳарларда жойлашган.

Совет Иттифоқи Покистоннинг ривожланаётган саноати эҳтиёжларини ҳисобга олиб, 1956 йилда Покистонга саноат хомашёлари, жумладан, пўлат етказиб бериш тўғрисида битим тузди. Покистон ҳукуматининг фойдали қазилмаларни қидириб топиш соҳасида ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги илтимосига мувофиқ, 1961 йил 4 мартда Карачида нефть қидириш ва разведка қилиш бўйича Совет-Покистон битими имзоланди. Бу битимга мувофиқ, СССР Покистонга узоқ муддатга кредит берди ва мутахассислар юборди.

1963 йилда имзоланган савдо битимлари, шунингдек, 1963 йил декабридан бошлаб СССР билан Покистон ўртасида мунтазам ҳаво йўли очиш тўғрисидаги битим ўзаро иқтисодий алоқаларни янада ривожлантиришга хизмат қилмоқда. Президент Аюбхоннинг 1965 йил апрель ойида СССРда бўлган вақтида 1965—1966 йилларда ҳар икки давлат ўртасидаги товар алмашиш ҳақида имзоланган битим ҳам Совет Иттифоқи билан Покистоннинг иқтисодий ҳамкорлигини мустаҳкамлаш йўлидаги муҳим қадамдир.

1966 йил январида СССР билан Покистон ўртасида янги савдо битими тузилди. Бу битимга мувофиқ ҳар икки давлат ўртасидаги савдо ҳажми уч баробар кўпайди.

Совет Иттифоқи билан Покистон ўртасидаги дўстлик муносабатларини мустаҳкамлаш ишига социалистик Ўзбекистон ҳам ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Покистон республикамиздан чигит экадиган сеялкалар, кўприк кранлари, тўқимачилик ускуналари, тракторлар ва шу каби бошқа саноат маҳсулотлари сотиб олаётир.

Кейинги йилларда Покистон ҳукумати ўз мустақил ташқи сиёсатини қарор топтириш ҳамда социалистик давлатлар билан дўстона алоқалар ўрнатиш йўлида дадил қадам қўймоқда. Кейинги ўн йил ичида Покистон СССР, Чехословакия, Польша, Югославия, ГДР каби социалистик давлатлар билан савдо битимларини имзолади.

Бутун совет халқи, жумладан Ўзбекистон меҳнаткашлари Покистон халқини миллий байрам — мустақиллик куни билан қизғин қутлайдилар ва мамлакат экономикасини юксалтиришда катта муваффақиятлар тилайдилар.

И. УСМОНОВ.

Филиппин марказида қаттиқ ер қимирлади. Етти балли ер тебранишидан шаҳардаги бинолар нинг кўпи зарар кўрди. Бир неча юз киши ўлди. Айниқса энг кўп аҳоли жойлашган Манил Санта районида талафот кўп бўлди. Суратда: ер қимирлаган районлардан бири.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

БИРЛИГИ УЧУН

дай доирада ўрнатиладиган мунтазам алоқалар замонамизнинг асосий масалалари юзасидан муштарак йўлимизни ҳар томонлама муҳокама қилиш ва биргаликда ишлаб чиқиш, қардош мамлакатлар ва партиялар олдида кўндаланг бўлиб турган актуал масалаларни ҳамжиҳатлик билан тўғри ҳал қилиш имконини беради. Турмуш тажрибаси бу йўлнинг нечоғлик тўғрилигини ҳар доим тасдиқлаётир.

Маълумки, шу йил 14—15 июлда Варшавада Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи партия ва ҳукумат раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Учрашув қатнашчилари ана шу мамлакатларнинг умумий манфаатларига тааллуқли муҳим масалаларни муҳокама қилдилар. Халқаро аҳволнинг актуал проблемалари, Европада тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатини мустаҳкамлаш масалалари юзасидан ўзаро фикр алмашувлар бўлди. Қардош мамлакатларнинг партия ва ҳукумат раҳбарлари айрим мамлакатларда социалистик тузумга қарши қўпорувчилик ишлари олиб бораётган, социалистик давлатлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатликка раҳна солмоқчи бўлган империалистик кучларнинг кейинги вақтларда ҳаддидан ошиб бораётганлигига эътиборни қаратдилар. Варшава учрашуви қатнашчилари ўз мамлакатларидаги аҳвол тўғрисида бирбирларига пролетар интернационализми руҳида ахборот бердилар. Шунингдек, улар социалистик Чехословакиядаги кейинги вақтларда рўй берган воқеалардан ташвишланганликларини билдирдилар. Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетига биргаликда ёзилган мактубни юбордилар.

Марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига асосланган ҳамда самимий дўстлик ҳислари билан тўлиб-тошган бу мактубда социализм позицияларини мустаҳкамлаш, социалистик ҳамдўстликни муқаддас сақлаш, қардош партиялар ва давлатлар, қардош халқлар ўртасидаги алоқаларни ҳар тарафлама ривожлантириб бориш лозимлиги алоҳида уқтириб ўтилади.

Қардош партиялар ва мамлакатлар ўртасидаги интернационал принципларга содиқ бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Чехословакиядаги сўнгги воқеалар муносабати билан ҳар икки мамлакат партиялари ва ҳукуматлари раҳбарлари ўртасида учрашув ўтказиш таклифини илгари сурди. Ўзаро келишувга биноан КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми шу йил 29 июль — 1 августда Тисса дарёси бўйидаги Чиернада бир-бири билан учрашди. Дўстона ва ўзаро ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган бу учрашувда ҳар иккала мамлакат халқлари ва партиялари ўртасидаги марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принципларига асосланган традицион муносабатларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўллари қараб чиқилди. Ҳар иккала делегация суҳбат давомида ўзаро келишиб, кенгроқ доирада кўп томонлама учрашув ўтказишга қарор қилдилар.

Натижада 3 августда Братислава шаҳрида Болгария Коммунистик партияси, Венгрия Социалистик ишчи партияси, Германия Бирлашган Социалистик партияси, Польша Бирлашган ишчи партияси, КПСС ва Чехословакия Коммунистик партияси раҳбарлари учрашдилар.

Олти қардош партия вакилларининг юксак доирадаги мазкур учрашувини жаҳон жамоатчилиги зўр диққат билан кузатиб турди. Учрашув қатнашчилари муҳим сиёсий ҳужжат — социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг Баёнотини қабул қилдилар. Унда баён этилган позициялар социализм мамлакатлари меҳнаткашларининг туб манфаатларига, шунингдек халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати олдида турган вазифаларга мос бўлиб тушди.

«Қардош партиялар тарихий тажриба асосида шу нарсага амин бўлдиларки, — дейилади социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг Баёнотида, — социалистик жамият қуришнинг муштарак қонуниятларига қатъий ва изчиллик билан амал қилинганидагина ва биринчи навбатда ишчилар синфининг шу синф авангарди — коммунистик партияларнинг раҳбарлик роли мустаҳкамлаб борилгандагина социализм ва коммунизм қуриш муваффақиятли бориши мумкин. Марксизм-ленинизмга чексиз садоқатли, халқ оммасининг социализм ғоялари, пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш, буржуа идеологиясига қарши, барча антисоциалистик кучларга қарши муросасиз кураш олиб бориш социализм позицияларини мустаҳкамлашда ва империализм кирдикорларига зарба беришда қўлга киритиладиган ютуқларнинг гаровидир. Кенгаш қатнашчилари халқаро коммунистик ҳаракатнинг жипслигини мустаҳкамламоқ учун изчиллик билан кураш олиб боришни ўзларининг бурчлари, деб ҳисоблайдилар».

Братислава Кенгаши халқаро аҳамиятга эга бўлган ғоят муҳим воқеадир. Унда якдиллик билан ишлаб чиқилган Баёнот жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг, барча тараққийпарвар ва антиимпериалистик кучларнинг манфаатларини ифода этади. Шунинг учун ҳам бу ҳужжатни бутун дунёда зўр мамнунлик ва қониқиш билан кутиб олмоқдалар, социалистик ҳамдўстликни янада жипслаштириш йўлида қўйилган янги қадам деб ҳисобламоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига тайёргарлик тўғрисидаги қарорида бундай дейилади: Халқаро ишчилар синфининг жаҳон социалистик системасининг ҳозирги даврнинг ҳал қилувчи кучига айланганлиги марксизм-ленинизмнинг жаҳоншумул тарихий ғалабасидан далолат беради. Лениннинг империалистик буржуазия ҳар қанча қутурмасин ва ҳар қанча дарғазаб бўлмасин, барибир, янги, социалистик тузумнинг ғалабаси муқаррардир, деган башорати рўёбга чиқмоқда.

Халқаро коммунистик ҳаракат давримизнинг қудратли кучи сифатида ҳамиша олға бораверади ва ўз сафларини тобора мустаҳкамлайверади. Мақсадлари ва манфаатлари муштарак бўлган социалистик мамлакатларнинг, қардош коммунистик ва ишчи партияларининг дўстлиги, ҳамкорлиги, бирлиги ва жипслиги тобора чуқур илдиз отиб борар экан, уларнинг ёрқин келажак йўлига ҳеч қандай куч ҳеч қачон ғов бўла олмайди.

Марксизм-ленинизмнинг ғолиб байроғи тинчлик, дўстлик, бирлик, бахт-саодат рамзи сифатида ер курраси узра ҳамиша ҳилпираб тураверади.

Темур РАСУЛОВ.

ЯНА ЧАРХПАЛАК

(ДЎСТИМ ТЕМИРГА)

Тўхтаб қолди ўша чархпалак,
Сувсизликдан... Чарчаган гўё.
Қўй, ваҳима қилмагил юрак,
Тўхтаб қолмас, чарчамас дунё!
Сув кўпайгач, қилиб тантана
Айланади ишчан чархпалак.
Чулдирайди ирмоқча яна —
Бир-бирини қувлар қўшчелак.
Чархпалак ҳам эмас абадий
Тўхтаб қолар, гоҳо эрта-кеч...
Дунё шундоқ, яралган
жиддий —
Ёлғиз қолган яшай олмас ҳеч!

ҲИЁБОНДА

Сирли дунё, ойдин хиёбон,
Ошиқларга севги маскани.
Шўх еллардан, ҳар бир
гиёҳдан —
Ўтинаман, сўрайман сани.
Бунда қанча бахтли йигит-қиз,
Оқшом чоғи айлайди висол.
Бунда фақат ёлғизман, ёлғиз—
Кўзларимда эрнийди хаёл.
Сирли дунё, сокин хиёбон,
Гул атрини таратади ел.
Ҳаммасидан ўзинг зиёда
Қайлардасан...
Муҳаббатим, кел!

Шавкат ТУРОБОВ.

КОЛХОЗ ҲАВАСКОРЛАРИ

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг бадиий ҳаваскорлари ўз концерт программалари билан дала меҳнаткашларини мамнун этмоқдалар. Улар ижро этган қўшиқ ва рақслар колхозчиларга манзур бўлаяпти. Бадиий ҳаваскорлар дала ишларидан ажралмаган ҳолда музика ва ижрочилик сирларини қунт билан ўрганмоқдалар. Дала шийпонларида, колхоз клубида концертлар қўйиб, ўз санъатларини намойиш этяптилар. Юқоридаги суратда (чапдан ўнгга) тўгаракнинг раққоса қизларидан У. Исматова, Т. Губайдуллина, Б. Шокировани, ўртадаги суратда (чапдан ўнгга) рубобчилардан А. Азимхўжаев, Х. Эгамбердиев ва Х. Баратовни, ўнгдаги суратда эса Х. Жўрабековни кўриб турибсиз.

И. Зайнуддинов фотолари.

СТУДЕНТЛАР ҲИММАТИ

Шу кунларда тўқимачилик институтининг студентлари ёзги каникулларини бекор ўтказмай, қўли гул бинокорларимизга сидқидилдан ёрдам беришяпти. Улар Калинин районида, Халқободда қурувчилар билан ёнма-ён туриб ишлашяпти.

2,2 гектар майдонда қад кўтараётган теплица комбинати қурилишида ҳар бир бригада ўзига топширилган вазифани сифатли адо этмоқда. Б. Колесников бошлиқ 1-бригада бунёдкорлари 3-блокда лаборатория қурилишини ниҳоясига етказмоқдалар.

Абдували Мустақимов бошлиқ сувоқчилар бригадаси эса кунлик топшириқни 130—135 процентга етказиб, бошқа бригада студентларига ўрнак бўляпти.

Малик Юсупов, Иброҳим Арабжонов бошлиқ бригадаларда ҳам ишлар яхши йўлга қўйилган.

— Имтиҳонларни топшириб бўлгач, бу ерда 11 июлдан иш бошладик, — дейди биринчи бригада бошлиғи Абдували Мустақимов, — сентябрь ойигача қурувчиларга ёрдам бериб, қурилишни тез тугатиш мақсадида астойдил ишлаяпмиз.

Теплица комбинати қурилишида институт талабаларидан Г. Ким, М. Шерматов, С. Мизробшоев, А. Жумақулов, И. Ҳакимов, Э. Зайнитдинов каби комсомол студентлар кунлик топшириқларини ошириб адо этяптилар.

Ҳимматингизга балли, комсомол ёшлар!

Ф. ИСАЕВ.

БИРИНЧИ ОПЕРА-ФИЛЬМ

Буюк ўзбек мутафаккири Алишер Навоийнинг 525 йиллик юбилейи тантаналари яқинлашмоқда. Санъаткорларимиз бу санага қизғин тайёргарлик кўришяпти.

Жумладан, «Ўзбекфильм» студияси кино шинавандаларига ажойиб туҳфа ҳозирлади. Студия биринчи ўзбек опера-фильми «Дилором» ни яратди. Бу фильмга Мухтор Ашрафийнинг «Саббаи сайёра» достони асосида яратган шу номдаги операси асос бўлди. Режиссёр Али Ҳамроев.

Фильм-операда Дилором ролида Роза Ҳамраева ўйнаган. Овоз эса Саодат Қобулованикидир. Навоий номли театр ва «Баҳор» ансамбли коллективларининг ижодини экран орқали яна бир бор томоша қиласиз. Опера-фильм Навоий юбилейи кунларида экранга чиқади.

МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ МУАССАСАЛАРИ ВА ҲАЁТ

В. И. Ленин маданий-оқартув муассасалари ҳисобланган клуб, кутубхона, маданият уйи ва маданият саройлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда муҳим восита эканлигини кўрсатган эди. В. И. Ленин ғояларига амал қилган Коммунистик партия маданий-оқартув муассасаларининг тармоқларини кенгайтиришга эътиборни кучайтирмоқда.

Ҳозирги кунда республикада маданият ўчоқларининг тармоқлари кенгайиб, улар сони 1.3367 тага кўпайди. Маданият ўчоқларининг ишларига 10 мингдан ортиқ жамоатчи кўмаклашяпти.

Қишлоқларимизда маданий-оқартув муассасалари ва коммунал-маиший шохобчаларига эга бўлган янги посёлкалар қурилмоқда. Областда 300 дан ортиқ ҳаваскорлик тўгараги бор. Ҳаваскорлар сони 4000 кишидан ортиб кетди. 600 га яқин кинотеатр ва кўчма киноустановка аҳоли хизматида.

Ўтган йили область клубларида 1600 дан ортиқ оммавий тадбир ўтказилди, уларга 285,5 мингдан ортиқ киши қатнашди. Шу давр ичида бадиий ҳаваскорлик коллективлари қишлоқ меҳнаткашларига 2500 дан ортиқ концерт кўрсатди.

Кейинги икки-уч йил ичида кутубхоналар иши ҳам анча яхшиланди. Областда 6.137 минг китоб фондига эга бўлган 792 та кутубхона ишлаб турибди. Бу кутубхоналарнинг китоб фонди кўпайиб бормоқда. Ўтган бир йил ичида китобхонлар сони 45 минг кишига кўпайди. 30 та кутубхонага «Аъло даражада ишловчи кутубхона» деган юксак ном берилди.

Районларда кўчма кутубхоналар ташкил этилган. Пахта, Чиноз, Бектемир, Бўка, Оққўрғон кутубхоналарида қишлоқ хўжалик, техника, бадиий адабиётлардан иборат китоб кўргазмалари ташкил этилиб, донгдор кишилар билан учрашувлар ўтказилмоқда.

Область марказий кутубхонаси меҳнаткашларга хизмат кўрсатишнинг хилма-хил формаларидан кенг фойдаланмоқда. Абонемент бўлими уч группага —ишчилар, студентлар ва ўқувчилар, инженер-техник ва қишлоқ хўжалик мутахассислари группасига бўлинган. Қишлоқ хўжалик бўлимида китобхонларни янги адабиётлардан мунтазам равишда хабардор қилиниб турибди. Оммавий касбдаги ишчи ва хизматчилар учун эса индивидуал ўқув планлари тузилган. Студент ва ўқувчилар ўртасида адабиёт ва санъатнинг барча соҳаларига бағишланган турли мавзуларда адабий кечалар, китобхонлар конференциялари, библиографик обзорлар ўтказилмоқда.

В. И. Ленин «Санъатлар ичида биз учун энг муҳими кинодир» деган эди. Кино санъати ҳам халқимиз ҳаётига кенг кириб бормоқда. Республикамиз шаҳарлари каби узоқ районларда ҳам кино кўрсатиш дуруст йўлга қўйилган. 1967 йилда республикамизда 125 миллиондан ортиқ киши турли кино сеансларни томоша қилди. Клуб, маданият уйи ва саройларида кинолекторийлар мунтазам ишлаб турибди. Кинофильмлар фестиваллари, томошабинлар конференциялари ўтказилмоқда.

Аҳолига, айниқса қишлоқ меҳнаткашларига кино хизмати кўрсатиш анча яхшиланди. Ҳозир областда 326 та киноустановка намунали хизмат кўрсатяпти. Булардан 272 таси қишлоқ киноустановкаларидир.

Қишлоқ меҳнаткашларига кинофильмлар намойиш этишнинг турли форма ва методларидан кенг фойдаланилмоқда. Ўтган йили колхоз ва совхозларда дала меҳнаткашлари учун махсус қишлоқ хўжалик фильмлари фестивали ўтказилиб, 28 номда тематик картина намойиш қилинди. Кино хизматини яхшилашда жамоатчилик асосида ташкил этилган советларнинг ёрдами катта бўляпти.

Қишлоқ меҳнаткашларини кинодан янада кенгроқ баҳраманд этиш мақсадида колхоз ва совхозларда кинотеатрлар қурилиб ишга туширилмоқда. Оққўрғон, Бўка, Орджоникидзе районларида, Оҳангарон шаҳрида янги кинотеатрлар қурилди. Юбилей йилида областнинг кўплаб колхозлари ўз кинотеатрларига эга бўлдилар. Бўка районидаги «Партия XXII съезди», Юқори Чирчиқ районидаги «Коммунизм» колхозларида янги кинотеатрлар қад кўтарди.

Шуни ҳам айтиш кераки, маданий-оқартув муассасалари фаолиятида кўпгина нуқсонлар ҳам бор. Жумладан, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда кино санъатидан кам фойдаланиляпти. Кинолекторийларни тарбия мактаблари даражасига кўтариш муҳим вазифа бўлиб қолди. Айрим қишлоқлар аҳолисига, айниқса тоғли яйловлардаги чорвадорларга кино хизмати кўрсатиш ташкил этилмаган. Стационар киноустановкаларга эга бўлган колхоз ва совхозларда доимий ишлаб турувчи кинолекторий вужудга келтирилса, шаҳар маданият муассасалари қишлоқ маданият ўчоқларини ўз оталиқларига олсалар мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Н. БЕКНАЗАРОВ,
Ш. БЕРДИЕВ,
Низомий номли Тошкент давлат педагогика институтининг ўқитувчилари.

БАЙРОҚ ЯНА ЦУМДА

Марказий универсал магазини коллективи товар обороти планини ортиғи билан адо этиб, харидорларга намунали хизмат кўрсатмоқда. Коллектив шу йилнинг биринчи квартал планини 107,3 процент бажарган ҳамда Ўзбекистон ССР савдо министрлиги таъсис этган кўчма Қизил байроқни қўлга киритган эди. Иккинчи квартал ҳам муваффақиятли якунланди.

Иккинчи квартал товар обороти плани 106,6 процент бажарилди. Трикотаж, тикувчилик буюмлари бўлимлари, идиш-товоқ-хўжалик группаси коллективлари бу ютуққа айниқса катта ҳисса қўшдилар. Улар ЦУМ да биринчилар қатори иккинчи квартал топшириғини ортиғи билан адо этдилар. Яқинда ЦУМ коллективига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Узсовпроф таъсис этган кўчма Қизил байроқ ҳамда биринчи даражали пул мукофоти тақдим этилди.

Маъмурият савдо ходимларининг баракали меҳнат қилишлари учун барча шароитларни яратиб берган.

СПОРТ

ИККИ ПОҒОНА ПАСТГА

Шанба ва якшанба кунлари бўлиб ўтган навбатдаги ўйинлардан кейин «Пахтакор» икки поғона пастга тушди. Тошкентлик футболчилардан кейинги ўринларни эгаллаб турган «Арарат» ғалаба қозониб 17 очко билан 16-ўринга, «Қайрат» Киев футболчилари билан дуранг ўйнаб 17-ўринга кўтарилди.

Дам олиш куни иккита ўйин бўлди. Москва автозаводчилари Луганскнинг «Заря» футболчиларини 1:0 ҳисобида енгди. Куйбишевда «Крилья Советов» билан «Шахтер» ўртасидаги ўйин 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

Бугун «Пахтакор» Киевда мамлакат чемпионлари билан учрашади. Ҳамшаҳарларимизни жиддий синов кутаяпти.

Командаларнинг бугунги бўладиган тур олдидан жадвалдаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў.	Т.	О.
«Динамо» К.	23	33—14	35
«Спартак»	22	38—21	32
«Динамо» Тб.	22	24—10	27
«Торпедо» М.	22	35—21	27
«Динамо» Мн.	22	24—17	27
ЦСКА	22	25—18	26
«Локомотив»	22	25—19	26
«Черноморец»	22	27—25	25
«Зенит»	22	22—25	24
«Динамо» М.	23	29—26	22
«Кр. Советов»	22	15—16	20
«Нефтчи»	22	20—23	20
«Шахтёр»	22	21—24	20
СКА	22	27—31	19
«Заря»	23	12—27	18
«Арарат»	22	15—26	17
«Қайрат»	22	16—24	16
«Пахтакор»	22	24—40	16
«Торпедо» Кт.	23	19—30	15
«Динамо» Кд.	22	10—24	12

МЕЗБОНЛАР ЮТУҒИ

«А» класси иккинчи лигаси тўртинчи кичик группасида навбатдаги ўйинлар бўлиб ўтди. Саккизта ўйиннинг ҳаммасида мезбонлар ғалаба қозонди. «Политотдел» Кемерово шаҳрида «Кузбасс»дан 0:2 ҳисобида «Нефтяник» Чита шаҳрида маҳаллий армиячилардан, «Зарафшон» Томскда «Томлес»дан «бир хил — 0:1» ҳисобида енгилди. Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади: «Иртиш» — «Шахтер» —2:1; «Темп» (Барнаул) — «Строитель»— 3:1; СКА (Хабаровск) — «Энергетик» — 2:1; «Рассвет» (Красноярск) — «Металлург» (Чимкент) 2:0; «Селенга» (Улан-Удэ) — «Олға» (Фрунзе) 1:0.

ТОШКЕНТЛИК БОКСЧИНИНГ ОЛТИН МЕДАЛИ

Ленинград шаҳрида «Олимпиада умидлари» мусобақалари бўлиб ўтди. Олимпиада олдидан ўтказилаётган бундай халқаро мусобақада бир неча мамлакатнинг ёш боксчилари қатнашди. Совет спортчилари 9 та олтин, 4 та кумуш ва 2 та бронза медалини қўлга киритишди. Мамлакатимиз спорт шарафини ҳимоя қилган тошкентлик боксчи Руфат Рисқиев ўз вазнида барча рақибларни енгиб, биринчи ўринга чиқди ва олтин медаль билан тақдирланди.

ТОШКЕНТЛИК ФУТБОЛЧИ МАМЛАКАТ ТЕРМА КОМАНДАСИДА

Футбол бўйича Венгрияда ўтказиладиган «Олимпиада умиди» халқаро мусобақаларида СССР ёшлар терма командаси ҳам қатнашмоқда. Совет футболчилари ўз группаларида Югославия, Чехословакия, Болгария ва Руминия командалари билан учрашади. Терма командамиз сафида Тошкентдаги Герман Титов номли спорт-интернат мактаби ўқувчиси М. Ан ҳам бор.

«ЧАРМ ТУП» МУКОФОТИ УЧУН МУСОБАҚА ТУГАДИ

«Чарм туп» мукофоти учун болалар футбол командаларининг республика мусобақалари Фарғонада тугади. «Пионер Востока» ва «Ленин учқуни» пионер газеталари бу мукофотни таъсис этган эди.

Область мусобақаларида ғолиб чиққан катта ёшдаги ўғил болалардан тузилган ўн бир команда 10 кун давомида фахрий спорт мукофотига эга бўлиш учун қаттиқ курашди. Сирдарё командаси асосий мукофот — «Пахтакор» ўйинчиларининг автографлари ёзилган «Чарм туп»ни ва пионер газеталарининг кубогини олишга муваффақ бўлди.

В. ТАТАРИНОВ.
(ЎзТАГ мухбири).
Фарғона шаҳри.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — Кўрсатишлар программаси, 19.00 — Теленгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 19.10 — Концерт, 19.50 — Теленгиликлар.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 19.00 — Комсомол ҳақида суҳбат, 19.30 — Генерал Пушча (ҳужжатли фильм). 20.30 — Г. Свиридов. Патетик оратория.

Ўзбек тилида: 21.10 — Беш йиллик муддатидан илгари, 21.25 — Катта дўстлик саҳифалари (телефильм), 21.45 — Иниилама қуршов (бадиий фильм), 23.10 — Бадиий ҳаваскорлар концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — Гаванада ҳайвонот боғи (кинофильм).

Рус тилида: 20.10 — Сир орбитаси (телефильм). 20.55 — Ёшлигимиз — эпранда, 21.35 — Вильямс Сароян табассуми (телеспектакль).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/VIII да Кулги кечаси, 15/VIII да Фарҳод ва Ширин, 16/VIII да Ўғил уйлантириш.

КИНО

Исёнчи (кундуз соат 1, 3, 5 ярим ва кеч 9.15 минутда), Тошкент зилзила (эрталаб 11, кеч 7 яримда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Яна севги ҳақида — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (1-залда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Чингачгук — катта илон — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Майор Вихрь (1-2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да).

Валентин Кузяевнинг шахсий ҳаёти — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Антигона — «ДРУЖБА» (2 залда, жуфт соатларда).

ЁЗГИ ВИНОДА

Яна севги ҳақида — «ФЕСТИВАЛЬ».

Чингачгук — катта илон — ТЕЛЬМАН номли.

Гераклл жасорати — НАВОИЙ номли.

2-ТОШКЕНТ УЙ ҚУРИШ КОМБИНАТИГА

Монтажчилар, бетончилар, кранчилар, тонелажчилар, саноат жиҳозларини тузатиш бўйича слесарлар, сантехник слесарлар, электр пайвандчилар, электр газ пайвандчилари, газда қирқувчилар, дурадгорлар, бўёқчилар, сувоқчилар, қурувчи инженер ва техниклар, буғ қозонлари машинистлари ва машинист ёрдамчилари, катта бухгалтерлар, бухгалтерлар, ҳисобчилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

10 синф маълумотига эга бўлган, ҳеч қандай касби бўлмаган кишилар қурилиш касбларини эгаллашлари учун курслар ташкил қилинган.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона, оилалиларга бир йил ичида уй берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент — 69, Чуқурсой (7 троллейбуснинг «Чуқурсой», 58 автобуснинг «2 уй қуриш комбинати» бекатлари).

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!
КУЙБИШЕВ РАЙПИШЧЕТОРГИНИНГ

1, 8, 11, 12, 13, 15, 26, 30, 33, 34, 37, 47, 53, 55, 56, 61, 62, 66, 69, 70, 75, 71, 72, 73, 74 магазинлари ҳар куни, чекланмаган миқдорда ранги, формаси ва этикеткаси қандайлигидан қатъий назар шиша идишларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Юқорида кўрсатилган магазинларда идишларни қабул қилиш рад этилган тақдирда Куйбишев райпишчеторгининг ташкилий бўлим бошлиғига мурожаат қилинсин, 2-Май кўчаси, 28-уй бўйича. Телефон № В 3-08-93.

ИМТИҲОНЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

Пойтахтимизда Самарқанд шаҳар кооператив институтининг филиали бор.

Бу билим даргоҳининг очилганига 20 йил бўлди. Шу давр ичида институтни минглаб ўғил ва қиз битириб чиқиб, Тошкент, Сирдарё областлари ва Қорақалпоғистон автоном республикасининг шаҳар ва қишлоқларида савдо системасида ишламоқдалар.

Институтда асосан саноат ва озиқ-овқат савдоларини ташкил этиш, умумовқат ташкилотларини йўлга қўйиш бўйича мутахассислар, савдо иқтисоди ва бухгалтерия ҳисоб-китоби ишларини олиб борувчи олий маълумотли мутахассислар етишиб чиқади. Ҳар йили 200 дан ортиқ мутахассис тайёрланмоқда.

Шу кунлари билим юртининг сўлим ҳовлиси, шинам ўқув хоналари ёшлар билан гавжум. Улар кириш имтиҳонини топширишяпти. Турли фанларни фақат «яхши» ва «аъло» баҳоларга топшираётганларни учратиш мумкин. Жумладан, Анвар Саидхонов, Қодир Зоҳидов, Муътабар Жўраева ва Холиса Тўлагановалар ана шулар жумласидан.

— Бу йил кириш имтиҳонларига пухта тайёргарлик билан келдик, —деди суҳбатда институт филиалининг директори Юрий Димитрович Александров — шунинг учун ҳам зўр уюшқоқлик билан ўтаяпти. Савол-жавоб соатлари уюштирмоқдамиз, Ўқитувчиларимиз химия фанлари кандидати, доцент Ҳамидулла Убаев, доцент Амин Ҳисамов, тарих фанлари кандидати доцент Усмон Қамолов, физика фанлари кандидати, доцент Пўлат Расулов, катта ўқитувчи Муҳиддин Набихонов, ўқитувчилар Абдуҳалил Шоҳасанов, З. Ҳусниддинов, А. Ҳидоятовлар бу борада жонкуярлик кўрсатишмоқда.

Э. ЭРГАШЕВ.

Суратда: имтиҳон пайти.
АВТОР фотоси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЙЎЛ АЗОБИ...

Кўпчилик, машинада шаҳардан ташқари жойларга чиқиб, дам олиб қайтамиз, деб ўйлашади. Бироқ, веналик врачлар бунинг аксини айтишмоқда.

Уларнинг фикрича, автомобиль қатнайдиган йўлда машинада бир кун юриш кишини шундай чарчатадики, у беш кун ишлаганда ҳам бунчалик чарчамайди. Катта тезликда машинани «учириш» эса шаҳар кўчаларида чекланган тезлик билан ҳайдашдан кўра кўпроқ чарчатади, дейишмоқда врачлар.

«СУЮҚ ОБОЙЛАР»

Варшавадаги қурилиш техникаси институтининг мутахассислари «суюқ обой» тайёрлаш технологиясини ишлаб чиқдилар. Бундай обойларни пластмасса эритмасининг бир хилидан, яна целлюлоза, қоғоз ва тўқимачилик саноати чиқиндиларидан тайёрлаш мумкин.

Бу эритма деворга одатдаги пардозлаш асбоблари ёки оддий пуркагичлар ёрдамида пуркалади. «Суюқ обой» дарз кетмайди, тез қурийди, намдан бузилмайди.

ҲАММАСИ ИНСОН УЧУН

Тажриба мақсадларида ҳайвонларни ўрганиш институти олимлари шундай хулосага келишди: биргина 1966 йилдагина АҚШ нинг ўзида шу мақсадда 36 миллион жониворлан фойдаланилган. Улар орасида 24 миллион сичқон, 10 миллион каламуш, 890 минг хомяк, 400 минг денгиз чўчқаси, 250 минг қуён, 93 мингга яқин ит, 60 минг маймун, 33 минг мушук бор.

МОЛИБДЕН ҲОСИЯТИ

Болгар олимлари маккажўхори етиштиришда молибдендан фойдаланишмоқчи бўлишди, лекин тажрибалар яхши натижа бермади. Шунда бу микроэлементни бошқа экинларга солиб кўришди. Натижа кутилганидан ошиб тушди.

Бир гектар ердаги ҳосил 100 грамм молибден солинганда 480 килограмм аммиак селитраси солинганидан ҳам зиёда бўлди. Қора тупроқли ерларга экилган биргина ловиядан 28 процент, викадан эса 32 процент кўп ҳосил олинди.

Тошкент шаҳридаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-ўрта мактаб коллективи ва касаба союз ташкилоти шу мактабнинг химия ўқитувчиси А. Жабборовга отаси

Абдужаббор ота
МАҲМУДОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри

ИНДЕКС — 6469. Р. 02706. № 1926.